

MARA

MAKARSKA RAZVOJNA
AGENCIJA

IZVJEŠĆE O RADU JAVNE USTANOVE MAKARSKA RAZVOJNA AGENCIJA – MARA ZA 2018. g.

(1. siječnja 2018. - 31. prosinca 2018.)

Izvješće izradila
Ravnateljica
Lidija Vukadin Vranješ, univ.spec.oec.

SADRŽAJ

1. UVOD

- 1.1. Osnovni podaci o Agenciji
- 1.2. Struktura i broj zaposlenih

2. REALIZIRANI PROJEKTI

- 2.1. "Energetska obnova zgrade vrtića Biokovsko zvonce"
- 2.2. "Razvoj biciklističkih odmorišta i infrastrukture u Makarskoj"
- 2.3. "Marendajmo zajedno" - FEAD - OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć
- 2.4. Sanacija Palače Tonoli: izrada arhitektonske dokumentacije
- 2.5. Turistička valorizacija stare gradske jezgre Gojakovim djelima
- 2.6. „Rekonstrukcija strojarskih i elektro instalacija te adaptacija sanitarnih čvorova centralne zgrade DV Biokovsko zvonce – vrtića Ciciban“

3. PROJEKTI U PROVEDBI

- 3.1. „EUROPOLY“- an innovative Bottom-Up approach to fight euroscepticism through networking
- 3.2. „Revitalizacija kulturno-povijesne baštine zaseoka Kotišina“
- 3.3. „BizKultura – poticanje razvoja poduzetništva u Gradu Makarska“
- 3.4. "Novi Adrion – promicanje održivog korištenja prirodne baštine Parka prirode Biokovo"
- 3.5. „Novi Adrion“ – za aktivnost MARA-e 84.897,00 kn iz Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata
- 3.6. EASE – Education Against Social Exclusion and Euroscepticism
- 3.7. „S osmijehom u školu“ – Pomoćnici u nastavi makarskih školaraca (šk.god. 2017/2018)
- 3.8. „Zaželi – Program zapošljavanja žena“ – Projekt „Pružam ti ruku“
- 3.9. „SPORTski INpuls“
- 3.10. „Darovi majke zemlje“ - Certifikacijom proizvoda do tržišta
- 3.11. „Osvijesti i prihvati promjenu!“ – „Urbani vrtlari“
- 3.12. „Centar za posjetitelje Makarska“ u Palači Tonoli
- 3.13. „Skupi složi savjesno odloži“
- 3.14. „Projekt SPARTAK“ - Socijalno partnerstvo za razvoj i konkurentnost

4. PRIJAVLJENI EU PROJEKTI

- 4.1. „Energetska obnova Hostela Makarska – objekt A“
- 4.2. „ZVONCE za obitelj je najbolji prijatelj!“
- 4.3. „Energetska obnova Podtribinskog prostora glavnog terena GSC-a“
- 4.4. "Rekonstrukcija i uređenje dječjeg igrališta u naselju Veliko Brdo"
- 4.5. „Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja "Exercitation"
- 4.6. Poboljšanje konkurentnosti i učinkovitosti MSP-a kroz informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) – 2
- 4.7. Internacionalizacija poslovanja MSP-ova- Faza 2
- 4.8. Promocija zdravlja i prevencija bolesti – faza 1 – „Na zdravije“
- 4.9. INTERREG ADRION 2014-2020- Go (S)Low Go Green

5. OSTVARENE POTPORE ZA PROJEKTE IZ NACIONALNIH NATJEČAJA

- 5.1. Javni sektor
- 5.1.1. „Sanacija i rekonstrukcija Malakološkog muzeja u Makarskoj“
- 5.1.2. Adaptacija i uređenje prostora Gradske knjižnice
- 5.1.3. Poticanje smanjenja potrošnje energije i svjetlosnog zagađenja javne rasvjete
- 5.1.4. Potpore razvoju selektivnih oblika turističke ponude
- 5.1.5. Makarsko kulturno ljeto 2018., program „Labuđe jezero“
- 5.2. Projekti gradskih udruga aplicirani na nacionalne natječaje
- 5.3. Projekti poduzetnika i građana aplicirani na nacionalne natječaje
- 5.3.1. Konkurentnost turističkog gospodarstva
- 5.3.2. Potpore za samozapošljavanje
- 5.3.3. Energetska obnova četiri obiteljske kuće
- 5.3.4. Osnivanje i razvoj malog gospodarstva
- 5.3.5. Podizanje kvalitete turističke ponude u 2018. potpore privatnim iznajmljivačima
- 5.3.6. Potpore za zapošljavanje u sklopu mjere „Javni rad“
- 5.3.7. Ekološka akcija čišćenja podmorja „Eko Makarska“ 2019.

6. **EDUKATIVNI PROGRAMI**
Informativna radionica - „Mogućnosti korištenja bespovratnih sredstava za turističke projekte i projekte energetske obnove obiteljskih kuća“
6.2. Edukativni ciklus - „Mala poduzetnička akademija“ – projekt BizKultura
6.3. Ciklus radionica - „Robotika“ u osnovnim školama – projekt BIZkultura
6.4. Edukativni događaj - Europski tjedan održivog razvoja – „Obnovi i ponovno upotrijebi“
6.5. Edukativna radionica - „Održivi turizam“
6.6. Dani otvorenih vrata EU projekata u Hrvatskoj - „Makarska EU INFOmer“
6.7. Edukativni program - „Priprema i provedba EU projekata“ – projekt BIZkultura
7. **VOLONTERSKI PROGRAM**
8. **JAVNOST RADA USTANOVE, AKTIVNOSTI PROMIDŽBE I INFORMIRANJA**
8.1. Promidžbeni materijali
9. **SAVJETOVANJA**
10. **STATISTIKA**
10.1. Statistika po područjima poslovanja
10.2. Projekti 2018.
10.3. Pregled odobrenih projekata
11. **REALIZACIJA PRORAČUNA 2018.**

1. UVOD

1.1.Osnovni podaci o Agenciji

Odlukom o osnivanju (Glasnik Grada Makarske, godina XXII, Broj 7, 19. lipnja 2015. god.) Gradskog vijeća Grada Makarske osnovana je Javna ustanova Makarska razvojna agencija – MARA (u dalnjem tekstu Agencija) koja je formalno započela s radom 24. kolovoza 2016. godine. Osnivač Agencije je Grad Makarska. Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj. Upravno vijeće, koje se sastoji od predsjednika i četiri člana, upravlja Agencijom, a ravnatelj zastupa i predstavlja Agenciju. Statutom Agencije utvrđuju se: ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja tijela Agencije, način raspolaganja sredstvima, način ostvarivanja javnosti rada te druga pitanja od važnosti za obavljanje djelatnosti i poslovanja Agencije.

Program rada Agencije izrađen je u skladu s potrebama Grada te gradskim planskim i strateškim dokumentima: Strategijom razvoja grada Makarske (2010.), Planom razvoja gradske plaže (2009.) i Planom razvoja kulturnog turizma grada Makarske 2015. – 2020.

Vizija agencije je postati vodeća institucija za razvoj grada Makarske koja respektira sustav neovisan o političkoj situaciji i trenutačnim kretanjima te koja je prepoznata kao učinkovita od strane svih dionika u zajednici.

Misija djelovanja Agencije jest aktivno djelovanje na privlačenju sredstava iz domaćih i EU fondova u suradnji s gospodarskim subjektima, javnim institucijama i ostalim dionicima.

Ciljevi djelovanja Agencije su:

- poticanje razvoja gospodarstva, turizma, poljoprivrede i organizacija civilnoga društva grada Makarske,
- sudjelovanje u razvojnim projektima i programima financiranih iz nacionalnih ili EU sredstava,
- priprema i provedba razvojnih programa i projekata grada Makarske financiranih iz sredstava EU fondova,
- pružanje savjetodavne i tehničke pomoći u pripremi projekata gospodarskih subjekata s područja grada Makarske,
- pružanje savjetodavne i tehničke pomoći u pripremi projekata organizacija civilnoga društva s područja grada Makarske,
- poticanje javno-privatnih i javno-civilnih međusektorskih partnerstva,
- razvoj malog i srednjeg poduzetništva,
- izgrađivanje institucionalnih kapaciteta,
- promocija gospodarstva i turizma grada Makarske,
- izrada strateško-planske razvojne dokumentacije,
- komunikacija i suradnja s ostalim jedinicama lokalne samouprave, županijom i razvojnim agencijama u poticanju zajedničkih razvojnih projekata,
- organiziranje i provodenje edukativnih i obrazovnih programa za javni, civilni i gospodarski sektor,
- informiranje i savjetovanje javnog, civilnog i gospodarskog sektora,
- stvaranje lokalnih, prekograničnih i međunarodnih partnerstava,
- privlačenje direktnih domaćih i stranih investicija,

- pomoć Gradu Makarska i drugim partnerima u pripremi projekata u skladu sa županijskom i nacionalnim razvojnim strategijama i priprema prijava za financiranje iz nacionalnih i EU izvora financiranja,
- razvoj projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

Sjedište (poslovni prostor) Agencije

Poslovni prostor kojeg koristi Agencija sastoji se od jednog ureda površine cca 22 m², a nalazi se na adresi Franjevački put 2, 21300 Makarska. Prema ugovoru sklopljenim s Gradskim sportskim centrom Makarska za korištenje navedenog prostora, troškova električne energije i električne energije za grijanje i hlađenje te knjigovodstvene usluge, plaća se iznos u visini od 7.200,00 kn godišnje.

1.2.Struktura i broj zaposlenih

U Agenciji je trenutno zaposlena ravnateljica na određeno vrijeme te jedna osoba primljena preko mjere HZZ-a - Javni rad.

Tablica 1. - Popis zaposlenika Agencije (stanje 31. prosinac 2018.)

RADNO MJESTO	STRUČNA SPREMA	Stvarno stanje
ravnatelj	VSS	1 zaposlenik na određeno
stručni suradnik	VSS	1 zaposlenik na neodređeno – <u>upražnjeno</u> <u>radno mjesto</u>
javni rad	VSS	1 zaposlenik na određeno

Nakon što je 24. kolovoza 2016. g. imenovan v.d. ravnateljica Branka Perić, u rujnu 2016. godine raspisan je javni natječaj za radno mjesto stručni suradnik na neodređeno radno vrijeme po kojem je u radni odnos primljena stručna suradnica Ana Radić, koja je započela s radom 1. listopada 2016. godine. U studenom je raspisan drugi natječaj za radno mjesto stručni suradnik na neodređeno radno vrijeme po kojem je primljena stručna suradnica Lidija Vukadin Vranješ koja je s radom započela 01. siječnja 2017. godine. 24. siječnja 2017. godine raspisan je natječaj za ravnatelja ustanove po kojem je na mjesto ravnatelja imenovana Lidija Vukadin Vranješ 24. veljače 2017. godine, dotadašnja stručna suradnica.

1. siječnja 2018. stručna suradnica Ana Radić otvara rodiljni dopust. Nakon provedenog javnog natječaja u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje za zapošljavanje 1 osobe putem mjere Javni rad, dana 1. lipnja 2018. zapošljava se Antonija Zrinka Srzić, kao marginalizirana skupina – dugotrajno nezaposlena osoba. Dana 31. listopada 2018. stručna suradnica Ana Radić i JU Makarska razvojna agencija MARA sporazumno prekidaju radni odnos.

2. REALIZIRANI PROJEKTI

2.1."Energetska obnova zgrade vrtića Biokovsko zvonce"

- **Europski fond za regionalni razvoj**
- **Provedba projekta**
- **energetska učinkovitost**

Pilot projekt "Energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja 4c1.2." ukupne ugovorene vrijednosti projekta: 2.496.239,78 kn, od čega su bespovratna sredstva u iznosu od 1.625.041,78 kuna, tj. 70 % iz Europskog fonda za regionalni razvoj: 696.446,48 kuna – 30 %, iz Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost: 928.595,30 kuna – 40 %, a kojeg je JU Makarska razvojna agencija prelaskom voditeljice projekta Lidiye Vukadin Vranješ iz Odsjeka za projekte i razvoj preuzeila upravljanje projektom (temeljem Obavijesti gradonačelnika Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja (PT 1) i Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (PT 2), od 6. prosinca 2016. Klase: 402-01/15-01/18, Ur.broj: 2147/05-04-01/3-16-60) uspješno je u cijelosti realiziran.

Projektom energetske obnove rekonstruiran je krov, toplinski su izolirani vanjski zidovi, izvršena je zamjena dijela vanjskih otvora i kotla, ugradena su 4 nova solarna toplinska kolektora i novi termostatski radijatorski ventili te je zamijenjena unutarnja rasvjeta novim LED svjetiljkama. Ovim mjerama ostvarene su značajne uštede u potrošnji energije od 85%, smanjene su štetne emisije CO₂ za 85%, riješeni su učestali problemi prokišnjavanja, prodora vlage i nastanka gljivica djece u vrtiću, porasla je kvaliteta njihova boravka, povećana je njihova sigurnost, a osobito se očituje pozitivan utjecaj na njihovo zdravlje. JU Makarska razvojna agencija MARA za vrijeme provedbe projekta provodila je aktivnosti: operativne suradnje i savjetodavne podrške svim članicama projektnog tima, upravljanje svim projektnim aktivnostima te praćenje provedbe projektnih aktivnosti prema planiranom vremenskom tijeku izvedbe aktivnosti i u skladu s prihvaćenim proračunom, upravljanje komunikacijom, internom i vanjskom, uključujući i relevantna tijela, priprema i slanje zahtjeva za nadoknadom sredstava, pisanje pojašnjenja, praćenje i provjera napretka provedbe zadatka, davanje preporuka za optimizaciju provedbe, praćenje ispunjenja obveza definiranih ugovorom, organizacija i vodenje arhive, priprema i izrada svih izvješća, praćenje plana nabave, izrada i predaja ZNSova i svih izmjena, dopuna i pojašnjenja, prisustvo tijekom svih procesa kontrole PT1 i PT2, priprema i izrada završnog izvješća projekta.

Sukladno navedenim aktivnostima, dana 10. travnja 2018., dopisom: Završno izvješće o provedbi projekta, dodatak 1.5., ZNS br 6, (KLASA: 402-01/15-01/18, URBROJ: 2147/01-01/4-18-79) Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost upućen je završni ZNS sa Završnim izvješćem, koje je u cijelosti prihvaćeno.

Dana 8. lipnja 2018. u okviru 5. dana Energetskog tjedna EU 2018. / EU Sustainable Energy Week 2018. www.eusew.eu, u sklopu prezentacije Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost na temu "Uloga Fonda u provedbi energetske tranzicije u provedbi EU projekata" na Ekonomskom fakultetu u Splitu kao primjer dobre prakse energetske obnove javnih zgrada prezentiran primjer projekta „Energetska obnova zgrade dječjeg vrtića Ciciban“!

2.2."Razvoj biciklističkih odmorišta i infrastrukture u Makarskoj"

- **Ministarstvo turizma**
- **Provedba projekta**
- **Ciklo-turizam**

Sukladno pozitivnoj Odluci Ministarstva turizma i sklopljenom Ugovoru br 05-III/2016 JTI o sufinanciranju sukladno uvjetima i kriterijima Programa razvoja javne turističke infrastrukture te odobrenih 122.500,00 kuna Gradu Makarskoj za projekt „Razvoj biciklističkih odmorišta i infrastrukture u Makarskoj“ u listopadu 2016. u suradnji s Gradskim Odsjekom za projekte i razvoj postavljeno je biciklističko odmorište na predjelu „Cvitačka“. Izvođač radova bio je Obrt ANTULA, vl. Milan Rakuljić, Dugi Rat. Odmorište obuhvaća i dodatnu opremu: stolci, koševi za otpatke, paket alat za popravak bicikala, sustav za punjenje elektroničkih uređaja putem solarnih panela. Ministarstvu turizma upućeno je završno izvješće o realizaciji projekta koje je u potpunosti prihvaćeno, a čitav iznos od strane Ministarstva turizma isplaćen je Gradu Makarskoj.

2.3."Marendajmo zajedno" (šk.god. 2017/2018) (313.158,59 kn)

- **FEAD - OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć**
- **Aplikacija projekta**
- **Promicanje socijalne kohezije i socijalne uključenosti**

Agencija je izradila projektnu prijavu "Marendajmo zajedno" za korisnika Grad Makarsku na natječaj Osiguranje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (za školsku godinu 2017. – 2018.). Projektni partneri su: Osnovna škola oca Petra Perice Makarska i Osnovna škola Stjepana Ivičevića Makarska. Nadležno tijelo za provedbu ovog natječaja je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Odlukom o financiranju (klasa 910-01/17-06/19, Ur.broj 519-05-2-2-2/4-18-13) koja je donesena 2. veljače 2018. ukupna vrijednost prihvatljivih troškova iznosi 313.158,59 kn s intenzitetom potpore od 100%. (OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020.). Cilj projekta je omogućiti besplatnu prehranu za 150 učenika Osnovne škole oca Petra Perice Makarska i 158 učenika Osnovne škole Stjepana Ivičevića Makarska koji se nalaze u riziku od siromaštva temeljem kriterija za definiranje istih sukladno Odluci o kriterijima za osiguranje besplatne školske prehrane učenika OŠ oca Petra Perice Makarska i Odluke o kriterijima za osiguranje besplatne školske marenđe učenika OŠ Stjepana Ivičevića Makarska. Projekt je proveden od strane Gradskog Odsjeka za projekte i razvoj.

2.4.Sanacija Palače Tonoli: izrada arhitektonske dokumentacije (50.000,00 kn)

- **Ministarstvo kulture**
- **Aplikacija projekta**
- **Kulturna baština**

Pripremljena je projektna prijava za projekt izrade arhitektonske dokumentacije za sanaciju Palače Tonoli za prijavitelja Grad Makarska na javni poziv Ministarstva kulture za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2018. godinu – Programi zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara. Projektu je odobreno 50.000,00 kn. Ukupna vrijednost projekta je 62.000,00 kuna. Palača Tonoli registrirana je kao spomenik kulture. U sklopu zgrade od 1995. djeluje i Gradski muzej Makarska koji upravo zbog dotrajalih zidova, prodora vlage i prokišnjavanja nije u mogućnosti primjereno prezentirati svoje izložbene eksponate. Stoga su

osigurana sredstva iznimno važna jer upravo je projektna dokumentacija polazišna točka za projekt sanacije koji će se odvijati prema smjernicama Ministarstva kulture – Konzervatorskog odjela u Splitu. Izrađena Projektna dokumentacija obuhvaća geodetski snimak parcele na kojoj se nalazi palača Tonoli, arhitektonski snimak postojećeg stanja palače i glavni projekt za sanaciju postojećeg stanja, a izrađena je od strane Ureda Marčić iz Splita, u suradnji sa Konzervatorskim odjelom u Splitu. Ministarstvu kulture upućeno je završno izvješće o provedbi projekta.

2.5.Turistička valorizacija stare gradske jezgre Gojakovim djelima

- **Splitsko-dalmatinska županija, Turistička zajednica SDŽ, Turistička zajednica Grada Makarska**
- **Aplikacija i provedba projekta**
- **Kulturna baština, kulturni turizam**

Postavljeno je novih 10 info-tabli u sklopu projekta Tematske staze Tragom Antuna Gojaka. Prvom fazom projekta obuhvaćeni su punktovi na Svetom Petru i Osejavi, odnosno mjesta na kojima je Gojak pronalazio inspiraciju za svoja djela u prekrasnoj makarskoj prirodi. Svrha postavljanja dodatnih informativnih tabli je prepoznavanje ozračja i mjesta koja su nadahnula slikara na stvaranje djela u kojima je bilježio navike i način života svojih sugrađana. Radi se o djelima koja su stvarana u staroj gradskoj jezgri, koja će se ovim sadržajem dodatno turistički valorizirati. U sklopu druge faze planirano je postavljanje i 3 velika info-panoa sa kartom staze i ostalim informacijama. Osim toga, 2. faza projekta uključuje i unapređenje multimedijalnog sadržaja na stranicama Gradske galerije Antuna Gojaka te postavljanje odmorišta za bicikle opremljenog sadržajima pametne tehnologije i bike repair stalkom. Projekt je suklađan Planu razvoja kulturnog turizma Grada Makarske, prepoznat kao resurs za razvoj novih oblika specijalizirane turističke ponude – cikloturizma te kao jedan od glavnih kulturno-turističkih projekata i ideja, a nastao je suradnjom Gradske galerije Antuna Gojaka i JU Makarska razvojna agencija MARA. Nositelj druge faze projekta je Turistička zajednica Grada Makarska, a sufinancirana je sredstvima Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije i Grada Makarska.

2.6.,„Rekonstrukcija strojarskih i elektro instalacija te adaptacija sanitarnih čvorova centralne zgrade DV Biokovsko zvonce – vrtića Ciciban“ (219.243,00 kn)

- **Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku**
- **Aplikacija projekta, završno izvješće**
- **Predškolski odgoj**

Prijava koju je Agencija u suradnji sa DV Biokovsko zvonce, Uredom gradonačelnika i Odjelom za društvene djelatnosti Grada Makarske pripremila, aplicirana je u okviru Programa podrške poboljšanju materijalnih uvjeta u dječjim vrtićima „Projekt ulaganja u objekte dječjih vrtića“. Prijavljen je projekt: Rekonstrukcija strojarskih i elektro instalacija te adaptacija sanitarnih čvorova centralne zgrade DV Biokovsko zvonce – vrtića Ciciban.

Ugovorom o sufinanciranju 108-18 (Klasa: 555-09/18-06/258, Urbroj: 519-03-1-1/1-04) o sufinanciranju radova i usluga za provedbu projekta podrške poboljšanju materijalnih uvjeta Gradu Makarskoj dodijeljena su sredstva u iznosu od 219.243,00 kn.

Predmetnim projektom, odnosno sanacijom sanitarnih čvorova te rekonstrukcijom strojarskih i elektro instalacija, osigurani su važni preduvjeti za daljnji normalan rad sa najmladima te njihov kvalitetniji i ugodniji boravak u vrtiću. Adaptacijom sanitarnih čvorova za najmlađe se

poboljšala kvaliteta njihova boravka u vrtiću. Projekt je u cijelosti proveden od strane Grada Makarska. JU Mara u suradnji sa Gradskim odjelima izradila je završno izvješće o realizaciji projekta koje je u prihvaćeno i odobreno.

3. PROJEKTI U PROVEDBI

3.1., „EUROPOLY“- an innovative Bottom-Up approach to fight euroscepticism through networking

- Europa za građane
- partneri na projektu
- promicanje suradnji europskih zemalja

Makarska razvojna agencija MARA partner je u projektu EUROPOLY- an innovative Bottom-Up approach to fight euroscepticism through networking, u sklopu programa **Europa za građane**, mjere 2.2. Umrežavanje gradova. Ukupna vrijednost projekta je 110.650,00 eura, a za aktivnosti koje će MARA provoditi kao partner iznos financiranja je 100% što iznosi 13.625,00 eura. Nositelj projekta „EUROPOLY“ je Centro Diego Fabri iz grada Forli IItalija, dok su projektni partneri: Grad Szolnok iz Mađarske, Centar za mlade Velenje iz Slovenije, Grad Medina del Campo iz Španjolske, Općina Fano iz Italije, Općina Shumen iz Bugarske, Umjetničko sveučilište Targu Mures iz Rumunjske.

U 2018. realizirane su sljedeće aktivnosti:

- U sklopu provedbe projekta snimljen je video uradak u obliku intervjuja koji će činiti dio službenog videa projekta. Srednjoškolke Ela Marinović i Marta Marija Picić te volonteri gradskih udruga Vojka Puharić i Neno Židić pripremili su odgovore koje su imali o Europskoj uniji, mogućnostima koje pruža, prednostima i manama članstva Hrvatske u EU i sl. Snimanje je odradio Video studio Pašalić.
- Od 28. veljače – 3. ožujka 2018. u mađarskom gradu Szolnok u ime JU Makarska razvojna agencija MARA na trećem seminaru u sklopu projekta Europoly u okviru programa Europa za građane, sudjelovale su Patricija Batinović (Savjetovalište Lanterna) i Olivia Prodan Ravlić (Udruga Sunce). Tema seminara u Szolnoku je bila „Solidarnost“ te su predstavnice JU Makarska razvojna agencija MARA održale predavanje „Solidarnost kroz volontiranje“ te predstavile primjere dobre prakse koje provode u Makarskoj.
- U talijanskom gradu Fano, od 23. do 25. srpnja 2018. održana je četvrta konferencija projekta. Tema konferencije ovog puta bila je: „Primjeri europskih politika i mjera koje su pridonijele izlasku iz krize i unapređenju razvoja gospodarstva“, a isto su nazоčile Lidiya Vukadin Vranješ, ravnateljica te Marina Andačić Krivić, savjetnica Odjela za društvene djelatnosti Grada Makarska. Ravnateljica agencije održala je predavanje na predmetnu temu na primjeru Hrvatske, kao doprinos partnera s hrvatske strane.
- 5. konferencija projekta EUROPOLY na temu „Future in EU“ održana je u Makarskoj od 2. do 4 listopada 2018. Ispred JU Makarska razvojna agencija MARA predavanje na temu: „Future in EU – EU Funds and Opportunities for Croatia 2021.-2027.“ održala je ravnateljica Lidiya Vukadin Vranješ. Prezentaciju je održao i zamjenik gradonačelnika Dražen Nemčić, na temu „Makarska in EU: benefits for local community“, dok je prezentaciju projekta „Novi Adrion“ održala stručna suradnica JU PP Biokovo Nataša Batošić. Sudionici projekta posjetili su Franjevački samostan te privremenu izložbu Malakološkog muzeja gdje ih je ugostio gvardijan Ante Čovo. U „Prezentacijskom centru Adrion – srce planine“ dočekali su ih djelatnici PP Biokovo nakon čega su

posjetili Info centar „Ravna Vlaška“ kao i mjesto na kojem će se implementirati „Sky Walk“ jedinstvena atrakcija u sklopu projekta „Novi Adrija“. Posjećeno je i selo Kotišina u kojem je na licu mjesta prezentiran projekt „Revitalizacija kulturno-povijesne baštine zaseoka Kotišina“. Učenici 6. razreda OŠ oca Petra Perice pripremili su simulacijsku igru na temu „Future in EU“, nakon čega je održana otvorena debata. Ravnateljica škole Renata Gudelj prezentirala je projekte uz obilazak vrta i ostalih sadržaja škole, koja se i na europskoj razini pokazala kao primjer dobre prakse, što su potvrdili svi sudionici. Kako je obveza prilikom svih službenih posjeta prezentacija gospodarskih aktivnosti lokalne zajednice domaćina, nezaobilazna stanica svakako je proizvodni obrt HERBAE DALMATIAE vlasnice Jelene Erceg gdje su sudionici iz prve ruke imali priliku vidjeti proizvodnju prirodne kozmetike te Tvornicu Premis gdje je po prvi puta prezentiran „gluten free“ sladoled od manga. Zanimljivo je i to kako su oba gospodarska subjekta korisnici EU fondova, što potvrđuje kvalitetu i ozbiljnost njihova poslovnog pristupa. Osim makarskih poduzetnika prezentirani su i vrgorčki i to mesna Sušara MI Pivac u Zavojanima, kao primjer dobre prakse velikog poduzeća. Posljednjeg dana svoga boravka posjećena je Zvjezdarnica sa Astro parkom.

- U rumunjskom gradu Trgu Mures od 13. do 15. studenog 2018. održavala se 6. konferencija u sklopu projekta Europoly. Konferenciji su ispred Agencije nazočili: Josip Paunović, član Upravnog vijeća MARA-e te učenice Srednje škole fra Andrije Kačića Miošića i vrijedne volonterke Savjetovalište Lanterna Ela Marinović i Marta Marija Picić. Učenice su prethodno u svojstvu volonterki u veljači sudjelovale na izradi video uratka za potrebe projekta Europoly. Tema šeste konferencije bila je: „Fathers and Sons“. Prezentaciju je ispred JU Makarska razvojna agencija MARA izradila volonterka Kristina Jović, uz pomoć učenica Ele Marinović i Marte Marije Picić, a istu je vodio Josip Paunović.

3.2.,„Revitalizacija kulturno-povijesne baštine zaseoka Kotišina“

- **Europski fond za regionalni razvoj**
- **Aplikacija i upravljanje projektom**
- **Kulturna baština, održivi razvoj, kulturni turizam**

Projekt „Revitalizacija kulturno-povijesne baštine zaseoka Kotišina“, nositelja Grada Makarske, financiran u okviru Poziva KK.06.1.1.01 „Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine“ ukupne vrijednosti 14.715.743,08 kn, sa iznosom bespovratnih sredstava od 12.508.313,68 kuna provodi se temeljem zacrtanog plana aktivnosti i Plana nabave. Ravnateljica Lidija Vukadin Vranješ imenovana je voditeljicom projekta dok čitavim projektnim timom i aktivnostima koordinira zamjenik gradonačelnika Dražen Nemčić.

JU Makarska razvojna agencija MARA tako provodi aktivnosti administracije i upravljanja projektom. U listopadu su službeno započeli radovi na rekonstrukciji velikog Kaštela te Crkve sv. Martina, kao sastavni dio projekta.

Radovi na Kaštelu Kotišina i Crkvi sv. Martina odvijaju se sukladno dinamičkom planu izvođenja radova. Inače, za izvođača radova na rekonstrukciji Velikog Kaštela odabrana je Zajednica ponuditelja Reliance d.o.o. i Polinom d.o.o. iz Splita, a sukladno ugovoru o izvođenju građevinskih radova vrijednost istih iznosi 1.896.484,75 kn s PDV-om, dok je za izvođača radova na rekonstrukciji Crkve sv. Martina odabran je Deltron d.o.o., a vrijednost radova je 1.047.061,50 kn s PDV-om. Stručni nadzor na svim objektima obavlja Proposta d.o.o. iz Splita. Projektantski nadzor provodi Ured Marčić Split, dok je za konzervatorski nadzor na Kaštelu imenovana Anita Gamulin ispred Konzervatorskog odjela u Splitu, a na Crkvi sv. Martina Elza

Buljan Jelić. Uskoro se kreće sa građevinskim radovima na postavljanju dva biciklistička odmorišta kao i na radovima koji se odnose na Crkvu Sv. Ante. Koordinacije vezane za sve građevinske radove održavaju se svaki drugi utorak u prostorijama JU Makarska razvojna agencija MARA, sastanci članova projektnog tima odvijaju se učestalo, ovisno o tijeku i području provedbe i problematike. Članovi projektnog tima pohađali su sve edukacije o provedbi u organizaciji SAFU-a. Do konca 2018. godine pripremljeno je i upućeno te odobreno 5 ZNS-ova. Osim navedenog, u Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU-a, kao i u SAFU-u održani su sastanci o tijeku provedbe projekta.

3.3., „BizKultura – poticanje razvoja poduzetništva u Gradu Makarska“ (30.000,00 kn)

- **Splitsko-dalmatinska županija**
- **nositelj projekta**
- **razvoj poduzetništva**

Javna ustanova Makarska razvojna agencija MARA sa partnerom Gradom Makarska prijavila se na Javni poziv Splitsko-dalmatinske županije za iskazivanje interesa za provedbu Programa jačanja poduzetničkih kompetencija s projektom BizKulura – poticanje razvoja poduzetništva u Gradu Makarska. Temeljem Odluke o odabiru korisnika, JU Makarska razvojna agencija MARA odobreno je 30.000,00 kuna za provedbu predmetnog projekta.

BizKultura ima za cilj pružiti poduzetnicima i poduzetnicima početnicima osnovna znanja potrebna za uspješno vođenje poslovanja i opstanak na tržištu, osigurati opća znanja za vlastiti razvoj i napredak te razvoj naprednih znanja i vještina kod nezaposlenih osoba s ciljem njihove veće konkurentnosti na tržištu rada. Navedeno je realizirano provedbom sljedećih programa: *Mala poduzetnička akademija*, čiji program je uspješno proveden kroz mjesecce travanj i svibanj, i koji je obuhvatio tri modula iz različitih područja poslovnog planiranja, poduzetništva i marketinga; *Work Smart* – koji ima za cilj djecu i mlade osobe, tehnološki usmjeriti i potaknuti na kreativnost i inovativnost kako bi im se omogućilo usvajanje vještina koje će utjecati na njihovu konkurentnost na tržištu rada i to kroz radionice robotike; *EU akademija* – čiji je koncept rađen na način da se sa zainteresiranim polaznicima, predstavnicima gospodarskog, javnog i civilnog sektora, korisnicima usluga Agencije, aktivno u kontinuitetu, a sukladno dinamici objavljenih natječaja radi na pripremi i provedbi njihovih vlastitih projekata uz uvodna predavanja na kojem je prezentiran cjelokupni postupak projektnog planiranja. Projekt BizKultura proveden je sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava od strane SDŽ, a sredstva su u potpunosti opravdana.

3.4."Novi Adrion – promicanje održivog korištenja prirodne baštine Parka prirode Biokovo" (Aktivnost MARA-e 880.000,00 kn)

- **Europski fond za regionalni razvoj**
- **partneri u projektu**
- **prirodna baština, održivi razvoj**

JU MARA partner je u projektu „Novi Adrion-Promicanje održivog korištenja prirodne baštine PP Biokovo“ ukupne vrijednosti 34.183.407,30 HRK

Dana, 4. travnja 2018. godine ravnatelj Javne ustanove „Park prirode Biokovo“ Velimir Vidak-Buljan, ministrica regionalnog razvoja i fondova Europske unije Gabrijela Žalac, ravnatelj Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije Tomislav Petrić svečano su potpisali Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Novi Adrion-Promicanje održivog korištenja prirodne baštine PP Biokovo“.

Ukupna vrijednost projekta je 34.183.407,30 HRK, od čega Europski fond za regionalni razvoj (EFRD) sufinancira 27.235.490,42 HRK, odnosno 85 % od ukupnih prihvatljivih troškova koji iznose 32.041.753,44 HRK, u obliku bespovratnih sredstava iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Promicanje održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim parkovima i parkovima prirode (šifra Projekta KK.06.1.2.01). Partneri na projektu su JU Makarska razvojna agencija MARA i Gorska služba spašavanja.

Ciljevi projekta „Novi Adrion-Promicanje održivog korištenja prirodne baštine PP Biokovo“ su: – Povećanje obrazovnog kapaciteta posjetitelja PP Biokovo kroz razvoj novih edukativnih programa, sadržaja i događanja za javnost; – Povećanje broja posjetitelja PP Biokovo zbog ulaganja u posjetiteljske i promotivne sadržaje; – Povećanje atraktivnosti prirodne baštine PP Biokovo – ulaganjem u sadržaje kojim se definiraju posjetiteljske rute i upravlja kretanjem posjetitelja; – Viša razina sigurnosti posjetitelja kroz nabavu opreme za unesrećene, uvođenje sigurnosnih poboljšanja i edukacije osoblja JU.

Kroz projekt su planirane sljedeće aktivnosti: Unaprjeđenje sustava prijevoza posjetitelja (dobava buseva i bicikli), Izgradnja vidikovca Ravna Vlaška, Uređenje ceste Staza-Saranač (Rodićeva cesta), Uređenje posjetiteljskih sklopova (odmorišta, suvenirnice, piknik zone, teleskopi, dječja igrališta), Uređenje posjetiteljskog centra Župa, Unaprjeđenje sigurnosti posjetitelja, Informirane i edukacija posjetitelja, Unaprjeđenje promocije parka.

U sklopu Projekta, MARA će biti nositelj aktivnosti u vrijednosti 943.300,00 kn dok bespovratna sredstva iznose 880.000,00 kn, a odnose se na: Multimedijalno educiranje posjetitelja na način da preuzima: definiranje stručnih podataka i tehničkih specifikacija za potrebnu nabavu opreme te preuzimanje brige o njenom korištenju iste, organizaciju i koordinaciju aktivnosti te provedbu odgovarajućih postupaka nabave za nabavu vanjskih i unutarnjih ekrana za potrebe provođenja ove aktivnosti, izvještavanje projektnog tima JU PP Biokovo o napredovanju aktivnosti.

3.5., „Novi Adrion“ – Fond za sufinanciranje provedbe EU projekata (za aktivnost MARA-e 84.897,00 kn)

- **Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU**
- **partneri na projektu**
- **prirodna baština, održivi razvoj**

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU donijelo je Odluku o odobravanju sredstava za sufinanciranje provedbe EU projekta „Novi Adrion – promicanje održivog korištenja prirodne baštine PP Biokovo“ Javnoj ustanovi Makarska razvojna agencija MARA u iznosu od 84.897,00 kn. Predmetni projekt provodi se na temelju Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u finansijskom razdoblju 2014.-2020., u sklopu OP Konkurentnost i kohezija, čiji je nositelj Javna ustanova Park prirode Biokovo, a JU Makarska razvojna agencija MARA uz Hrvatsku gorsku službu spašavanja – partner. Odobrena bespovratna sredstva odnose se na ukupne prihvatljive troškove EU projekta koje je Agencija, kao partner na projektu, dužna osigurati iz vlastitih izvora za aktivnost koju provodi na projektu, odnosno za multimedijalno educiranje posjetitelja kroz nabavu i postavljanje 8 indoor i 8 outdoor ekrana osjetljivih na dodir. Ukupna vrijednost aktivnosti Agencije iznosi 943.300,00 kn od čega je vlastito učešće u iznosu od 141.495,00 kn. S obzirom kako se EU projekt provodi na području Grada Makarske, koji je razvrstan u VIII. Skupinu jedinica lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti, udio u sufinanciranju učešća Agencije iz sredstava Fonda iznosi 60% ukupnog vlastitog učešća. Stoga je dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava Fonda – maksimalan iznos. Fond za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini uspostavilo je Ministarstvo regionalnog

razvoja i EU fondova s ciljem pomoći općinama, gradovima, županijama i pravnim osobama u njihovom većinskom vlasništvu ili suvlasništvu kao i ustanovama čiji su osnivači općine, gradovi i županije, u povećanju korištenja sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova.

3.6.EASE – Education Against Social Exclusion and Euroscepticism (aktivnost MARA-e 10.080 eura)

- **Europa za građane**
- **partneri na projektu**
- **promicanje suradnje europskih zemalja**

EASE – Education Against Social Exclusion and Euroscepticism naziv je novog projekta u sklopu programa Europa za građane na kojem je JU Makarska razvojna agencija MARA projektni partner. Nositelj projekta je Comune di Nocera Inferiore iz Italije. Projekt se bavi pitanjima vezanima za obrazovanje kao ključnim područjem te borbor protiv diskriminacije, socijalne isključenosti i siromaštva. U provedbu projektnih aktivnosti uključit će se lokalna samouprava, škole, organizacije civilnoga društva i vrtići od strane oba partnera. Poseban naglasak stavlja se na razvijanje obrazovanja u kojima je civilno društvo posebno aktivno. Za provedbu projekta odobren je iznos od 10.080 Eura. Prva aktivnost obuhvaća identifikaciju dionika i njihovih aktivnosti, nadalje definiranje aktivnosti sudionika i njihovo uključivanje u projekt te u konačnici održavanje stručne konferencije u Italiji sa popratnim događajima. S učenicima škola sudionici projekta pripremit će rad koji će biti predstavljen na konferenciji. Konferencija će se održati u svibnju 2019., a uključivat će gradonačelnike dvaju gradova, 4 studenta/učenika, predstavnike udruge, 3 ravnatelja škola, 1 sveučilišnog profesora sociologije.

3.7., „S osmijehom u školu“ – Pomoćnici u nastavi makarskih školaraca (šk.god. 2017/2018) (2.002.339,56 kn)

- **Europski socijalni fond**
- **partneri na projektu**
- **obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje**

Nakon prošlogodišnje uspješne prijave za korisnika Grad Makarsku te partnere OŠ Stjepana Ivičevića, OŠ oca Petra Perice te JU Makarska razvojna agencija MARA na javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava „Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, faza III“, koji se financira iz Europskog socijalnog fonda, te pozitivne Odluke o financiranju projekata „S osmijehom u školu“ – Pomoćnici u nastavi makarskih školaraca te odobrenja 2.355.693,60 HRK od kojih bespovratna sredstva iznose 2.002.339,56 HRK projekt se uspješno provodi od strane nositelja Grada Makarska u suradnji sa svim partnerima.

Nakon provedenih edukacija za pomoćnike u nastavi, u organizaciji Udruge OSI Sunce, uručene su i diplome pomoćnicima u nastavi makarskih školaraca.

Na konferenciji za novinare u hotelu Biokovo predstavljena je treća faza projekta „S osmijehom u školu- pomoćnici u nastavi makarskih školaraca“. JU Makarska razvojna agencija MARA trenutno provodi evaluaciju projekta.

3.8., „Zaželi – Program zapošljavanja žena“ – „Pružam ti ruku“ (2.103.036,10 kn)

- **Europski socijalni fond**
- **Aplikacija i upravljanje projektom**
- **Socijalna uključenost, zapošljavanje**
- **13 novozaposlenih**

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Upravljačko tijelo Operativnog programa “Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.”, objavilo je dvadeset i prvu Odluku o financiranju za 10 projekata u okviru Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Zaželi – Program zapošljavanja žena“ koji se financira sredstvima iz Europskog socijalnog fonda, između kojih se nalazi i projekt Crvenog križa Gradskog društva crvenog križa Makarska „Pružam ti ruku“, kojeg je pripremila JU Makarska razvojna agencija MARA. Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.103.036,10 kn, sa stopom financiranja od 100%. Projekt „Pružam ti ruku“ nastao je kao nastavak projekta pomoći i njege u kući kojeg je GDCK započeo još 2011. godine po programu Javnih radova HZZ-a. Partneri na projektu „Pružam ti ruku“ su: Grad Makarska, Općina Podgora, Općina Tučepi, Općina Gradac, Općina Brela te obavezni partneri Centar za socijalnu skrb Makarska i Hrvatski zavod za zapošljavanje – Regionalni ured Split. Cilj projekta je zapošljavanje 12 žena u nepovoljnem položaju te osnaživanje i unapređenje njihovih radnih potencijala u lokalnoj zajednici te pružanje kvalitetne podrške 60 starijih osoba i osoba u nepovoljnem položaju. Projekt će se provoditi dvije godine. Kroz programe obrazovanja za njegovateljicu i vizažistiku za 7 žena osigurat se dugoročni učinci na njihovu radnu aktivaciju te na povećanje njihove zapošljivosti i nakon završetka projekta. Projektom je predviđena i nabavka bicikala za pripadnice ciljane skupine kao i oprema za Gradsко društvo Crvenog križa radi kvalitetne provedbe projekta. JU Makarska razvojna agencija MARA na predmetnom projektu provodi aktivnost upravljanja projektom.

3.9., „SPORTski INpuls“ (1.384.089,51 kn)

- **Europski socijalni fond**
- **Aplikacija projekta, provedba: izrada strategije i marketinške aktivnosti**
- **Socijalna uključenost, sport**
- **12 novozaposlenih**

Projekt SPORTski INpuls, pripremljen je za nositelja Zajednicu sportskih udruga Grada Makarske te partnere Grad Makarska, Udrugu osoba s invaliditetom Sunce i osnovne škole OŠ Stjepana Ivičevića i OŠ oca Petra Perice. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.384.089,51 kn, a udio financiranja iznosi 100%. Projekt je prijavljen u okviru javnog poziva „Uključivanje djece i mladih u riziku od socijalne isključenosti te osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u zajednicu kroz šport“ koji se financira iz Europskog socijalnog fonda. Inače, radi se o prvom natječaju iz domene športa iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Suradnici na ovom projektu su klubovi: GSC Makarska, KK Makarska, AK Sv. Marko, PK Galeb i BK Makarska koji će biti nosioci projektnih aktivnosti. Svrha projekta je omogućiti djeci s teškoćama kao posebno ranjivoj skupini kvalitetno uključivanje u sportske sadržaje kako bi stekli vještine timskog rada, suradnje, rješavanja sukoba, razvoj koncentracije i pažnje, podizanje motivacije i kompetencija potrebnih za njihovo osnaživanje i izjednačavanje u mogućnostima za socijalnu uključenost te emocionalno funkcioniranje. Ciljana skupina obuhvaća 55 djece s teškoćama te osobe s invaliditetom, učenika osnovnih škola te članova Udruge OSI Sunce, kao i 10 trenera i sportskih stručnjaka te stručnjaka koji rade s djecom s teškoćama. Projekt predviđa uvođenje 5 novih sportskih programa: sportsko penjanje, atletika, plivanje, bicikлизам i košarka kao i kompletну opremu za ove sportove i sudjelovanje na sportskim natjecanjima. Za potrebe

održavanja sportskih aktivnosti adaptirat će se i obnoviti mala sportska dvorana GSC-a Makarska (bivša teretana). Ista će se opremiti boulder stijenom za penjanje, kao i rekvizitima za atletiku, biciklizam i košarku. Projekt predviđa i interdisciplinarme aktivnosti; organizaciju Okruglog stola na temu "Inkluzivni sport/sport kao način života" kao i Paraolimpijskog dana – SPORT JE RADOST koji je uključen u školski kurikulum za sljedeću šk. godinu. U sklopu izobraznih aktivnosti 3 osobe će se osposobiti za Halliwick metodu, dok će 8 trenera imati mogućnost sudjelovati na razmjeni u Sloveniji s ciljem posjeta Savezu CP i Savezu osoba s intelektualnim teškoćama radi primjene primjera dobre prakse i razmjene iskustava na područjima skrbi za djecu i odrasle s cerebralnom paralizom u medicinskoj skrbi, obrazovanju, rekreaciji i zapošljavanju. Naposljetku projekt predviđa i izradu strateškog dokumenta Program razvoja sportskih aktivnosti za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom, dok će se kompleks Gradskog sportskog centra Makarska na određenim dijelovima upotpuniti sadržajima za osobe s invaliditetom. Odluka o financiranju donesena je 19. prosinca 2018., a prihvatljivi troškovi iznose 1.384.089,51 kn. Aktivnosti MARA-e u provedbi projekta odnose se na izradu strateško-planskog dokumenta i marketinške aktivnosti.

3.10. „Darovi majke zemlje“ - Certifikacijom proizvoda do tržišta (73.287,00 kn)

- **Europski fond za regionalni razvoj**
- **prijava i pomoć pri provedbi**
- **poduzetništvo**

Agencija je izradila projektnu prijavu "Darovi majke zemlje dostupni svima" za *1 proizvodni obrt* na natječaj Certifikacijom proizvoda do tržišta (Referentni broj: KK.03.2.1.08). Nadležno tijelo za provedbu ovog natječaja je Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta. Ukupna vrijednost projekta iznosi 86.220,00 kn s intenzitetom potpore od 85%. (OP Konkurentnost i kohezija). Kroz certificiranje proizvoda kroz izradu izvješća o sigurnosti i potrebne analize zdravstvene ispravnosti kozmetičkih proizvoda, proizvodni obrt ima cilj stvaranje preduvjeta za povećanje izvoza i ukupne konkurentnosti poslovanja. Ciljana skupina projekta su domaći inozemni kupci te prodajni kanali putem kojih bi organski proizvodi obrta pristupili novim tržištima. Za projekt je donesena pozitivna Odluka o financiranju u iznosu od 73.287,00 kn. JU Makarska razvojna agencija MARA sudjeluje kao tehnička pomoć u aktivnostima provedbe projekta za korisnika proizvodni obrt.

3.11. Osvijesti i prihvati promjenu! – Urbani vrtlari (za aktivnost Mara-e 95.050,00 kn)

- **Švicarsko-hrvatski program suradnje**
- **Projektni partneri**
- **Održivi razvoj**

JU MARA projektni je partner Savjetovalištu Lanterna u okviru projekta prijavljenog na Poziv na dostavu projektnih prijedloga u okviru Švicarsko-hrvatskog programa suradnje: "Osnaživanje doprinosa organizacija civilnoga društva obrazovanju za održivi razvoj za unaprjeđenje ekonomске i socijalne kohezije". Cilj Poziva je promicati doprinos organizacija civilnoga društva ekonomskoj i socijalnoj koheziji te održivom razvoju lokalne zajednice. Aktivnosti Agencije odnose se na edukativni ciklus: Biootpad, kompostiranje i vrtlarenje u skladu s prirodom, a odnose se na: animiranje polaznika (nastavnika i članova OCD-ova) za edukacije te volontera za rad u plosteniku; dogovor s voditeljima edukacija; osiguravanje prostora za edukacije; nabavka materijala za obnovu plosteniku; nabavka alata i ostalog

materijala potrebnog za rad u plasteniku; nabavka malih kućnih kompostera. Odobreni iznos potpore: 348.260,00, ukupna vrijednost projekta: 398.260,00 kn, dok je za aktivnosti agencije odobreno 95.050,00 kn. Uz JU Mara, projektni partneri su: Udruga Sunce, Udruga Ruke, OŠ S. Ivičevića i SŠ fra A. K. Miošića.

3.12. „Centar za posjetitelje Makarska“ u Palači Tonoli

- **Ministarstvo turizma**
- **Aplikacija i provedba projekta**
- **Kulturna baština, kulturni turizam**

Nakon prošlogodišnje uspješne prijave projekta Centar za posjetitelje Makarska, koji je prijavljen na inicijativu Turističke zajednice grada Makarske te pozitivne odluke o financiranju Ministarstva turizma u iznosu od 700.000,00 kuna projekt se uspješno provodi.

Kako se radi o projektu koji se implementira u najstarijoj zgradi u gradu, palači Tonoli podignutoj u drugoj polovini 18. st., zaštićenoj kao pojedinačno kulturno dobro od strane Ministarstva kulture Konzervatorskog odjela u Splitu ishođena su mišljenja i suglasnosti na *Glavni projekt unutarnjeg uređenja Centra za posjetitelje* te *Konceptualni projekt multimedije*. Odmah po primitku suglasnosti, pokrenut je postupak javne nabave, nakon čega je potpisana Ugovor o izvođenju građevinsko-obrtničkih radova sa tvrtkom Mata d.o.o.

S obzirom da Odluka o privremenoj zabrani izvođenja građevinskih radova na području Grada Makarske (Klasa: 361-01/17-03/7, Ur. broj: 2147/01-03/3-17-5) stupa na snagu 1. svibnja, a traje sve do 30. rujna, prijava početka građenja sukladno čl. 131. Zakona o gradnji upućena je Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo, Odsjeku za graditeljstvo i zaštitu okoliša 7. studenog 2018. Građevinski radovi su u tijeku. Paralelno s građevinskim radovima intenzivno se radilo na pripremi Izvedbenog projekta multimedije, na kojeg se još uvijek čeka suglasnost Konzervatorskog odjela u Splitu. Odmah po dostavi suglasnosti, potrebno je pokrenuti postupak nabave za multimediju te pristupiti njezinoj izvedbi. Radove ispred Grada Makarske vodi savjetnica Sonja Duka.

3.13. „Skupi složi savjesno odloži“

- **Europski fond za regionalni razvoj**
- **Provedba projekta**
- **Održivi razvoj**

U sklopu projektnog prijedloga „Skupi složi savjesno odloži“ kojeg je pripremio gradski Odsjek za projekte i razvoj na otvoreni poziv za provedbu Programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, ravnateljica JU MARA imenovana je u projektni tim. Projektu je odobreno 369.361,85 kn.

3.14. Projekt SPARTAK - Socijalno partnerstvo za razvoj i konkurentnost

- **Europski socijalni fond**
- **Suradnici na projektu**
- **Socijalni dijalog**

JU Makarska razvojne agencije MARA sudjeluje kao suradnik u projektu SPARTAK - Socijalno partnerstvo za razvoj i konkurentnost, čiji je nositelj JU RERA SD za koordinaciju i razvoj SDŽ. Cilj projekta je povećati učinkovitost, održivost rezultata i kontinuitet socijalnog dijaloga u Republici Hrvatskoj. Dalnjim osnaživanjem socijalnog dijaloga između poslodavaca i njihovih udruga, sindikata, javnog i civilnog sektora cilj je unaprijediti lokalne, županijske i nacionalne politike i mjere kako bi se osigurali kvalitetniji uvjeti rada i poslovanja za tvrtke i njihove zaposlenike. Svrha projekta je rješavanje ključnih razvojnih problema SDŽ u sferi rada, zapošljavanja, konkurentnosti i održivog gospodarskog razvoja. Ukupna vrijednost projekta: 1.496.021,00 kn. U projekt SPARTAK uključeni su svi dionici koji na izravan ili neizravan način sudjeluju u socijalnom dijalu, predstavnici ustanova i udruga civilnog sektora i predstavnici institucija iz javnog sektora koji doprinose analizi na razini SDŽ.

4. PRIJAVLJENI EU PROJEKTI

4.1., „Energetska obnova Hostela Makarska – objekt A“ 832.780,85 kn)

- **Europski fond za regionalni razvoj**
- **Aplikacija projekta**
- **Energetska učinkovitost, razvoj poduzetništva**

Hostel Makarska – objekt „A“ koji se nalazi u staroj gradskoj jezgri, prijavljen je u rujnu za poduzetnika na Javni poziv Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u uslužnom sektoru (turizam, trgovina) koji se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Na temelju kvalitetno pripremljene tehničke dokumentacije; energetskog pregleda građevine, provedene proračunske analize, izvješća o provedenom energetskom pregledu građevine te Glavnog projekta energetske obnove zgrade, odličnom suradnjom sa vlasnicima i projektantima izrađen je projektni prijedlog. Objekt se sastoji od prizemlja i dva kata, a izgrađen je 1967. godine. Ukupna vrijednost projekta je 1.200.196,00 kn, a bespovratna sredstva 832.780,85 kn. Obnovom Hostela Makarska – objekt „A“, osim provedbe mjera energetske učinkovitosti doprinosi se unapređenju turističke ponude grada Makarska. Važno za napomenuti je i to kako je predmetni projekt konkurirao najvećim hotelskim kućama u Hrvatskoj, a ukupan iznos sredstava samog natječaja nedostatan za veliki broj prijavljenih, te uz to i činjenica da Makarska, kao jedinica lokalne samouprave gubi veliki broj bodova temeljem kriterija indeksa razvijenosti. Rezultat uspješne projektne aplikacije krije se u odličnoj suradnji i komunikaciji sa poduzetnikom, njegovom dosadašnjem uspješnom poslovanju, kvalitetno pripremljenoj tehničkoj dokumentaciji te iskustvu iz domene energetske učinkovitosti.

4.2., „ZVONCE za obitelj je najbolji prijatelj!“

- **Europski socijalni fond**
- **Aplikacija projekta i provedba: evaluacija i marketinške aktivnosti**
- **Predškolski odgoj**
- **20 novozaposlenih**

Pripremljena je projektna aplikacija za korisnika DV Biokovskog zvonce i partnera Grad Makarska na natječaj Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kao Posredničkog tijelo razine 1 u okviru otvorenog trajnog Poziva na dostavu projektnih prijedloga UP.02.2.2.08 „Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“. Ukupna vrijednost projekta je 4.390.530,16 kn. Cilj projekta je doprinos usklađivanju poslovnog i obiteljskog života roditelja uvođenjem novih usluga produljenog i smjenskog te unapređenja postojećih usluga rada DV Biokovsko zvonce čime se pridonosi razvoju predškolskog odgoja u gradu Makarska te u konačnici demografskoj obnovi RH. Vrijeme provedbe projekta je 24 mjeseca.

Ciljane skupine projekta obuhvaćaju 6 vrtića i 14 skupina, 109 djece uključenih u produženi rad vrtića, 19 djece uključenih u smjenski rad, 13 novozaposlenih odgojitelja, 3 nova stručna suradnika, i to logoped, edukacijski rehabilitator i kineziolog, pomoćni kadar: spremičicu i kuharicu, dok će dodatno 25 odgojitelja i stručnih suradnika poboljšati svoje profesionalne kompetencije pohađanjem stručnih edukacija. Projekt izravno doprinosi poboljšanju situacije djece čiji roditelji novim radom vrtića imaju mogućnost uskladiti svoje radno vrijeme sa radnim vremenom vrtića, čime se direktno pridonosi razvoju obitelji i njihovom ostanku u zajednici. Projekt izravno doprinosi nezaposlenim odgojiteljima koji dobivaju mogućnost zapošljavanja kao i postojećem stručnom kadru vrtića koji će unaprijediti svoja znanja i vještina te na taj način poboljšati kvalitetu rada vrtića. Osim navedenog, projektom će se unaprijediti i dva posebna programa: sportski program i program s djecom s teškoćama. Čak 579.537,42 kn predviđeno je za nabavu novog namještaja i didaktičke opreme za svih 6 vrtičkih objekata.

Ovo je nakon projekta “Energetske obnove zgrade vrtića Ciciban” (2,4 mil. kn), sufinanciranog iz Europskog fonda za regionalni razvoj te Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost i projekta “Sanacije i opremanja fiksnom opremom dječjeg vrtića Ciciban” (219.243,00 kn) sufinanciranog sredstvima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, treći projekt kojeg smo pripremili za naš vrtić, te ujedno i najveći.

4.3., „Energetska obnova Podtribinskog prostora glavnog terena GSC-a“

- **Europski fond za regionalni razvoj**
- **Aplikacija projekta**
- **Energetska učinkovitost**

JU Makarska razvojna agencija MARA, u suradnji sa Gradom Makarska kao nositeljem projekta, a na inicijativu Gradskog sportskog centra Makarska u rujnu 2018. prijavila je projekt Energetska obnova Podtribinskog prostora glavnog terena GSC-a na adresi Franjevački put 2, na Javni poziv Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora, koji se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Ukupna vrijednost projekta 3.509.870,00, a iznos bespovratnih sredstava 1.452.334,25 kn. Namjena objekta je nestambena, te je izgrađen 1979. godine. Objekt se sastoji od suterena, prizemlja i kata. Unutar objekta su smještene prostorije sportskih udruga, uredske prostorije, sanitarni čvorovi, hodnici, garderobe, caffe bar, kuglana i kotlovnica. Objekt spada u energetski razred D. Sukladno Glavnom projektu energetske obnove izvest će se sljedeće aktivnosti: Predviđena je toplinska izolacija vanjskih zidova s toplinskom izolacijom, kamenom mineralnom vunom debljine d=10 cm, zamjena

postojeće vanjske drvene stolarije s novom PVC s trostrukim izolirajućim stakлом i metalne bravarije s novom aluminijskom stolarijom s trostrukim izolirajućim stakлом, toplinska izolacija kosoga krova s toplinskom izolacijom, kamenom mineralnom vunom debljine d=16 cm u pogledu sa završnom obradom pogleda s gipskartonskim pločama, toplinska izolacija poda prema vanjskom prostoru s toplinskom izolacijom, kamenom mineralnom vunom debljine d=16 cm u pogledu sa završnom obradom. Navedene radnje rezultirat će prelaskom zgrade iz trenutnog energetskog razreda D u energetski razred C, ostvarivanjem ušteda od 61,31% potrebne energije za grijanje objekta i 20,83% primarne energije za potrebe objekta te ukupnim smanjenjem emisije CO₂ u javnim zgradama i poboljšanjem estetskog izgleda zgrade za korisnike zgrade i građane grada Makarske.

4.4."Rekonstrukcija i uređenje dječjeg igrališta u naselju Veliko Brdo"

- **Program ruralnog razvoja RH**
- **Aplikacija projekta**
- **Slobodno vrijeme**

Agencija je izradila projektu prijavu "Rekonstrukcija i uređenje dječjeg igrališta u naselju Veliko Brdo" za podnositelja grad Makarsku na natječaj za Operaciju 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu. (Mjera 07 Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.). Nadležno tijelo za provedbu natječaja je Ministarstvo poljoprivrede i Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Ukupni iznos prihvatljivog ulaganja iznosi 1.324.521,60 kn s intenzitetom potpore od 80 % tj. 1.059.617,28 kn prema procijenjenom iznosu prihvatljivog ulaganja. (Program ruralnog razvoja RH iz sredstava Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj). Cilj projekta je razvoj infrastrukture u naselju Veliko Brdo te podizanje kvalitete života stanovništva kroz uređenje centra naselja u kojem se trenutno nalazi derutno betonsko nogometno i košarkaško igralište sa tribinama u opremljeno dječje i nogometno igralište sa uređenom zelenom površinom. Dana 17. svibnja 2017. podnesen je Zahtjev za potporu Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Odlukom o odbijanju (Klasa 440-12/17-07-04-01/0370, Urbroj: 343-2114/01-18-002) isti je odbijen iz sljedećih razloga: „nedostatnost raspoloživih sredstava“. Naime, nakon zaprimanja svih zahtjeva na Natječaj i provjere ukupnog traženog iznosa potpore utvrđeno je da nema dovoljno raspoloživih sredstava za sve korisnike u Natječaju. Isti projekt, sukladno novoobjavljenom natječaju je dana 9. kolovoza 2018. ponovno podnesen za potporu Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, prošao administrativnu provjeru te je u tijeku evaluacije.

4.5.,„Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja "Exercitation"

- **Europski socijalni fond**
- **Nositelj projekta**
- **Zapošljavanje**
- **3 novozaposlena**

Projektni prijedlog "Exercitatione" prijavljen 9. lipnja 2017. u okviru Europskog socijalnog fonda na natječaj Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III. Prijavitelj projekta je Javna ustanova Makarska razvojna agencija – Mara, a projekti partneri su udruga Ruke za bolju Makarsku i CEDRA Split – Cluster za eko-društvene. Nadležno tijelo za provedbu ovog

natječaja je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava. Ukupna tražena vrijednost projekta iznosi 999.856,32 kn s intenzitetom potpore od 100%. Projektne aktivnosti uključuju intervencije na tržište rada kroz razvijanje i provedbu prilagođenih programa ospozobljavanja, prekvalifikacije i usavršavanja, osnaživanje i motiviranje pripadnika ranjivih skupina za aktivaciju i ulazak u svijet rada te provedbu usluga klubova zapošljavanja kroz uključivanje Info centra za mlade grada Makarske. Projektni prijedlog prošao je sve faze evaluacijskog postupka te je ugovor za projektni prijedlog pod kodnim brojem UP.01.3.1.01.0007, otvoreni privremeni poziv „Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III“, Operativnog programa ULJP 2014.-2020. Na isti je od strane JU Makarska razvojna agencija MARA dana suglasnost te se čeka Odluka o financiranju koju donosi Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

4.6.Poboljšanje konkurentnosti i učinkovitosti MSP-a kroz informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) – 2

- **Europski fond za regionalni razvoj**
- **Aplikacija projekta**
- **Poduzetništvo**

S ciljem poboljšanog razvoja i rasta malih i srednjih poduzetnika na domaćim i stranim tržištima JU Mara izradila je projektnu aplikaciju za poduzetnika s područja Grada Makarska. Projektnim prijedlogom „Jačanje konkurentnosti tvrtke uz modernizaciju: Klikom do sladoleda“ unaprijedit će se poslovni procesi tvrtke, ojačati tržišna pozicija te poboljšati učinkovitost poslovanja primjenom informacijske i komunikacijske tehnologije, na način da će se ubrzati proces narudžbi, izbjegći greške prilikom istih, pojednostavniti proces narudžbi kupaca, a samim tim poboljšati interakcija sa kupcima, ubrzati proces proizvodnje, osigurati sigurnost poslovnih podataka, ojačati marketinška strategija, smanjiti utrošak energenata te unaprijediti program edukacija. Ukupna vrijednost projekta je 185.706,75 kn, a iznos bespovratnih sredstava 120.690,81 kn.

4.7.Internacionalizacija poslovanja MSP-ova- Faza 2

- **Europski fond za regionalni razvoj**
- **Aplikacija projekta**
- **Poduzetništvo**

S ciljem poboljšanog razvoja i rasta malih i srednjih poduzetnika na domaćim i stranim tržištima JU Mara izradila je projektni prijedlog „Mediteran na europskom tržištu“ za korisnika proizvodni obrt.

Svrha predmetnog projekta je predstavljanje obrta na inozemnom sajmu u Nürnbergu 2020. godine u svrhu prezentacije svojih proizvoda. Sajam se održava u sklopu BIOFACH-a, najvećeg sajma za organsku hranu..

Sudjelovanjem na navedenom sajmu proizvodni obrt ostvario bi višestruke koristi budući da bi istim dobio priliku za upoznavanjem s distributerima odnosno konkurenjom te potencijalnim idejama o novim proizvodima. Ciljana skupina ovog projekta su domaći i inozemni distributeri kozmetike. Ovim projektom planirano je sklapanje 2 međunarodna ugovora s međunarodnim partnerima. Ukupna vrijednost projekta je 104.324,50 kn, a iznos bespovratnih sredstava 88.675,82 kn.

4.8.Promocija zdravlja i prevencija bolesti – faza 1 – „Na zdravlje!“

- **Europski socijalni fond**
- **Aplikacija projekta, upravljanje projektom, medijski plan, evaluacija**
- **Promocija zdravlja**
- **2 novozaposlena**

JU Mara izradila je projektni prijedlog „Na zdravlje“ u okviru Poziva Promocija zdravlja i prevencija bolesti – faza 1, za nositelja Gradsko društvo Crvenog križa Makarska i partnera Makarsku dijabetičku udrugu. Projekt Na zdravlje! nastoji doprinijeti rješavanju problema nedovoljne uključenosti i informiranosti stanovnika općina Makarskog primorja o mjerama zaštite zdravlja i prevencije bolesti. Cilj projekta je doprinijeti razvoju, poboljšati znanja i informirati osoblje organizacija koje djeluju na području zaštite zdravlja u Makarskoj kroz nove društvene inicijative i promotivne aktivnosti ovog projekta te će uključiti građane 5 općina - Baška voda, Brela, Gradac, Tučepi i Podgora koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima. Ukupna vrijednost projekta je 495.020,00 kn uz 100% stopu financiranja iz ESF. JU Mara će na provedbi projekta sudjelovati kroz savjetodavne usluge za provedbu projekta, medijski plan i evaluaciju projekta.

4.9.INTERREG ADRION 2014-2020 - Go (S)Low Go Green

- **European Regional Development Fund (Transnational Programme)**
- **Projektni partner**
- **Održivi razvoj, održivi turizam, kulturna i prirodna baština, energetska učinkovitost**

JU Makarska razvojna agencija MARA projektni je partner u prijavljenom projektu Go (S)Low Go Green. Programme priority: ADRION 2014-2020, Priority Axis 2 - S.O.2.1, EUSAIR Strategy matching: 4 Pillar Sustainable Tourism, Project topic Topic 3 “Develop sustainable tourism by reducing pollutant agents”. Nositelj projekta je Agenzia di Sviluppo, Azienda Speciale della Camera di Commercio di chieti Pescara, a projektni partneri Grad Mostar, e-Trikala – Grčka, Grad Guardiagrele – Italija, Sveučilište u Zagrebu, Građevinski fakultet, Nacionalna Turistička organizacija Crne Gore, NEC Notranjska Environment Centre – Slovenija. Cilj projekta je promicanje SLOW orijentiranih načela - slow food, slow tourism i sl., smanjenje štetnih emisija CO₂ u atmosferu kroz utjecaj na izvore onečišćenja, s naglaskom na promet, proizvodnju i električnu energiju.

JU Makarska razvojna agencija MARA u projektu nositelj je aktivnosti komunikacija, ukupne vrijednosti 432.601,40 eura. Projekt je prošao administrativnu provjeru te se nalazi u fazi procjene kvalitete projektnog prijedloga.

5. OSTVARENE POTPORE ZA PROJEKTE IZ NACIONALNIH NATJEČAJA

5.1.Javni sektor

5.1.1. „Sanacija i rekonstrukcija Malakološkog muzeja u Makarskoj“- (590.000,00 kn)

- **Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU-a i SDŽ**
- **Aplikacija projekta, administracija**
- **Kulturna baština, kulturni turizam**

JU Makarska razvojna agencija MARA je u srpnju ove godine na Javni poziv „Program ulaganja u zajednicu“ Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU-a, prijavila projekt „Sanacija i rekonstrukcija Malakološkog muzeja u Makarskoj“, faza II, za korisnika Franjevački samostan Blažene Djevice Marije na nebo uznesene. Odlukom o odabiru projekata Klasa: 302-02/18-01/5, Urbroj: 538-08-1-1-2/267-18-6 od 3. listopada 2018. te Ugovorom o sufinanciranju broj 08-F-C-1041/18-17 od 5. listopada 2018., Projektu je dodijeljeno 500.000,00 kuna. Projektu je također od strane Splitsko-dalmatinske županije, na nositelja Grad Makarska, koji je partner u projektu odobreno 90.000,00 kuna iz Programa sufinanciranja razvojnih projekata u turizmu. Cilj projekta je zaštita Malakološkog muzeja u Franjevačkom samostanu Makarska te njegov razvoj na svjetskoj razini sa multimedijalnom instalacijama koji služi kao poligon za prezentaciju prirodne baštine. Prvom fazom sanirat će se zidovi, stropovi, podovi, rekonstruirati prozori i vrata, rekonstruirati elektroinstalacije te će se uređiti i vanjski dio malakološke zbirke. Predmet projektne prijave za fazu II je opremanje interijera novim izložbenim vitrinama te multimedijalnom opremom čija je svrha kvalitetna prezentacija i interpretacija zbirke.

Projekt „Sanacija i rekonstrukcija Malakološkog muzeja u Makarskoj“ provodi Franjevački samostan Blažene Djevice Marije na nebo uznesene, u partnerstvu sa Gradom Makarska i Turističkom zajednicom grada Makarske, uz stručnu podršku Konzervatorskog odjela u Splitu, dok je JU Makarska razvojna agencija MARA zadužena za pripremu i prijavu projekta na otvorene natječaje i pozive za sufinanciranje projekta.

Realizacijom predmetnog projekta, Grad Makarska, ali i Splitsko-dalmatinska županija dobivaju jedinstveni sadržaj koji je već prepoznat u cijelome svijetu. Ova činjenica otvara mogućnost kreiranja jedinstvene kulturne marke grada. Otvaraju se nove mogućnosti za razvoj specijaliziranih oblika turističke ponude temeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini na način da se razvijaju i kreiraju novi paket aranžmani, nove mogućnosti prezentacije, edukacije i interpretacije najvrjednije baštine našega grada – Franjevačkog samostana u Makarskoj. Realizacijom projekta postiže se turizam zasnovan na kulturnim sadržajima, odnosno otvara se alternativa svim posjetiteljima u predsezoni i posezoni, pa čak i u zimskom periodu.

5.1.2. Adaptacija i uređenje prostora Gradske knjižnice – (600.000,00 kn)

- **Ministarstvo kulture**
- **Aplikacija projekta**
- **Kultura**

Na javnom pozivu za predlaganje Javnih potreba u kulturi RH za 2018. godinu, Gradu Makarska osigurano je 600.000,00 kn bespovratnih sredstva za realizaciju projekta „Adaptacija i unutarnje uređenje prostorija Gradske knjižnice Makarska“. Projektnu dokumentaciju za Grad Makarsku pripremila je JU Razvojna agencija Mara u suradnji sa ravnateljicom Gradske knjižnice Makarska Anom Duvnjak. Novim projektom planirana je adaptacija i proširenje

prostorija knjižnice, dobivanje knjižnicu koja udovoljava svim standardima; dječji odjel kojeg do sada, kao takvog, nije bilo, prostor za čitaonicu, audio-vizualni odjel, zavičajnu zbirku koja zbog nedostatka prostora do sada nije mogla biti adekvatno prezentirana, računala za korisnike te prostor za održavanje različitih događanja u knjižnici. Projekt je proveden u cijelosti od strane Grada Makarska.

5.1.3. Poticanje smanjenja potrošnje energije i svjetlosnog zagadenja javne rasvjete – (34.778,00 kn)

- **Splitsko-dalmatinska županija**
- **Aplikacija projekta**
- **Energetska učinkovitost**

Pripremljen je i apliciran projekt Grada Makarske na javni poziv Splitsko-dalmatinske županije Program sustavnog gospodarenja energijom na području Splitsko-dalmatinske županije za 2018. godinu, Projekt 3. poticanje smanjenja potrošnje energije i svjetlosnog zagadenja javne rasvjete. Ugovorom o sufinanciranju poticanja smanjenja potrošnje energije i svjetlosnog zagadenja javne rasvjete između Splitsko-dalmatinske županije i Grada Makarske definiran je iznos od 34.778,00 kuna iz Županijskog proračuna za 2018. godinu. Predmetnim projektom Županija sufinancira modernizaciju postojećeg sustava javne rasvjete s ciljem zamjene neekološke i energetski neučinkovite rasvjete sa ekološki prihvatljivim visokotlačnim natrijevim svjetiljkama.

5.1.4. Potpore razvoju selektivnih oblika turističke ponude – (100.000,00 kn)

- **Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije**
- **Aplikacija projekta**
- **Selektivni turizam**

Na Javni poziv za dodjelu bespovratnih finansijskih sredstava Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije za programe/projekte razvoja selektivnih oblika turističke ponude su pripremljena i prijavljena dva projekta. Za Turističku zajednicu grada Makarska i Turističku zajednicu Općine Podgora, za koje je dodijeljeno ukupno 100.000,00 kuna. Turističkoj zajednici Makarska za Makarska Connexion gourmet i craft beer festival – 82.000,00 kn, a Turističkoj zajednici Podgore za projekt Tematske kulturne i baštinske staze Podgore 18.000,00 kn.

5.1.5. Makarsko kulturno ljeto 2018., program „Labuđe jezero” – (35.000,00 kn)

- **Hrvatska turistička zajednica i Splitsko-dalmatinska županija**
- **Aplikacija projekta**
- **Kulturni turizam**

Na 37. sjednici Turističkog vijeća HTZ-a donesena je Odluka o dodjeli potpora događanjima u 2018. Od ukupno prijavljenih 650, sufinancirano je 246 nacionalnih, regionalnih i TOP događanja te događanja u pred i posezoni čime se dodatno potvrđuje važnost manifestacija i pruža podrška u njihovom razvoju. Među odobrenim projektima je i prijava koju je pripremila JU Makarska razvojna agencija MARA za nositelja Turističku zajednicu grada Makarske – projekt Makarsko kulturno ljeto 2018. U kategoriji Potpore nacionalnim i regionalnim događanjima odobreno je 30.000,00 kuna kojima su se financirale manifestacije Ruski carski

balet „Labude jezero“. Za isti program je od Splitsko-dalmatinske županije odobreno 5.000,00 kn.

5.2. Projekti gradskih udruga aplicirani na nacionalne natječaje – (133.000,00 kn)

- **Razvoj civilnog društva**
- **Aplikacija projekata**

JU Makarska razvojna agencija MARA pripremila je više projekata civilnog društva s područja grada Makarske i Makarskog primorja, a koji su se kandidirali na nacionalne i županijske natječaje radi ostvarivanja finansijske potpore. Kvalitetnim informiranjem, edukativnim aktivnostima, pružanjem tehničke pomoći te konkretnom radu na izradi projektnih aplikacija, gradske udruge i poduzetnici ostvarili su značajne potpore za svoje projekte:

- Program javnih potreba u kulturi Ministarstvo kulture 2018., 3 korisnika – 30.000,00 kn
- Program javnih potreba u kulturi Ministarstvo kulture 2019., 2 korisnika – 20.000,00 kn
- Program javnih potreba iz područja socijalne i zdravstvene skrbi i humanitarne djelatnosti, udruga proisteklih iz Domovinskog rata te drugih područja od interesa za opće dobro za Splitsko-dalmatinsku županiju u 2018. godinu – 2 korisnika – 10.000,00 kn
- Natječaj za financiranje projekata udruga od općeg značaja za Splitsko-dalmatinsku županiju u 2018. godini – 4 korisnika – 18.000,00 kn
- Javni poziv za predlaganje projekata kulturne promidžbe, javne diplomacije i međunarodne prepoznatljivosti RH u organizaciji MVEP i diplomatsko-konzularnih predstavništava RH u svijetu, u okviru raspoloživih finansijskih sredstava u 2018. – 1 korisnik -17.000,00 kn
- Program javnih potreba u kulturi i sportu Splitsko-dalmatinske županije za 2018., 8 organizacija civilnoga društva u ukupnom iznosu od 38.000,00 kuna.

5.3. Projekti poduzetnika i građana aplicirani na nacionalne natječaje

5.3.1. Konkurentnost turističkog gospodarstva – (170.000,00 kuna)

- **Ministarstvo turizma**
- **Aplikacija projekata**
- **Razvoj turističke ponude**

Za program Konkurentnost turističkog gospodarstva Ministarstva turizma JU Makarska razvojna agencija MARA, u suradnji s nositeljima projekata pripremila je aplikacije za 3 projekta u sklopu mjere A3 Ostali ugostiteljski objekti za smještaj – hostel, planinarski dom, lovački dom, apartman, robinzonski smještaj. Ministarstvo turizma ideje makarskih poduzetnika te samu aplikaciju prepoznao je kao kvalitetne i inovativne s obzirom da je od 167 prijavljenih projekata na navedenu mjeru, potporu ostvario 71 projekt u ukupnom iznosu od 3.340,00 kuna. Projektom „Aktiviranje Planinarskog doma Vošac“ rekonstruirat će se Planinarski dom Vošac te razviti dodatne sadržaje s ciljem aktiviranja, razvoja i unapređenja Planinarskog doma Vošac, razvoja specijaliziranih oblika turističke ponude na planini Biokovo te unapređenjem sadržaja Parka prirode Biokovo;

Projektom „Razvoj i unapređenje dodatnih sadržaja hostela Makarska – WineBar i Wine Shop“ realizirani su dodatni sadržaji - vinski bar te mala trgovina vinima specijalizirana za autohtone hrvatske vinske sorte, koji za cilj imaju poboljšanje popunjenošti smještajnih kapaciteta što za posljedicu ima produljenje turističke sezone, te doprinos inovativnim sadržajima grada

Makarska. Projektni prijedlog „Razvoj i uređenje prostorije za rekreacijske, sportske, zabavne i tematske sadržaje hostela Yeti“ odnosi se na aktivnosti razvoja i unapređenja dodatnih sadržaja u postojećem objektu hostela, s obzirom da se radi o malom prostoru, s nedovoljno sadržaja, ideja investitora je da se u postojećem prostoru implementira multifunkcionalno mjesto za rekreaciju i sport, druženja, održavanje manjih tematskih događanja, igraonicu. Iznos prijavljenih projekata za navedena 3 korisnika iznosi 170.000,00 kuna, a njihovom realizacijom direktno se utječe na razvoj novih proizvoda te povećanje kvalitete turističkih sadržaja i ponude grada Makarske.

5.3.2. Potpore za samozapošljavanje – (110.000,00 kn)

- **Hrvatski zavod za zapošljavanje**
- **Izrada poslovnog plana**
- **Zapošljavanje**

JU Makarska razvojna agencija MARA tijekom 2018. godine pripremila je dva poslovna plana za nezaposlene osobe koje pokreću vlastiti posao kroz koji se planiraju samozaposliti. Obje fizičke osobe prošle su edukativni program JU Makarska razvojna agencija MARA – Mala poduzetnička akademija, koji se, između ostalog i evaluirao od strane Zavoda za zapošljavanje kod donošenja pozitivne odluke o dodjeli potpore. Za oba poduzetnika početnika odobren je puni iznos potpore od 55.000,00 kuna.

5.3.3. Energetska obnova četiri obiteljske kuće – (136.182,00 kn)

- **Splitsko-dalmatinska županija**
- **Aplikacija projekata, pomoć u provedbi**
- **Energetska učinkovitost**

U mjesecu kolovozu, JU Makarska razvojna agencija MARA pripremila je prijave za vlasnike privatnih kuća na Javni poziv Splitsko-dalmatinske županije iz Programa sustavnog gospodarenja energijom na području SDŽ, radi financiranja aktivnosti poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama i poticanja povećanja energetske učinkovitosti u obiteljskim kućama.

Predmetnim javnim pozivom osigurane su potpore u iznosu od 136.182,00 kuna za četiri vlasnika obiteljskih kuća, odnosno 34.045,50 kuna po korisniku, što je maksimalan iznos potpore kojeg dodjeljuje županija po korisniku.

5.3.4. Osnivanje i razvoj malog gospodarstva (22.704,96 kn)

- **Splitsko-dalmatinska županija**
- **Aplikacija projekata**
- **Poduzetništvo**

Iz Programa potpore osnivanju i razvoju malog gospodarstva na području SDŽ za 2018. za dva korisnika (obrt) odobreno je 22.704,96 kn.

5.3.5. Podizanje kvalitete turističke ponude u 2018. potpore privatnim iznajmljivačima – (132.500,00 kuna)

- **Splitsko-dalmatinska županija**
- **Aplikacija projekata, pomoć u provedbi**
- **Razvoj turističke ponude**

JU Makarska razvojna agencija MARA u veljači i ožujku pružila je tehničku pomoć oko pripreme dokumentacije i aplikacije projekata privatnim iznajmljivačima sa čitavog Makarskog primorja radi njihove što kvalitetnije prijave na javni poziv Splitsko-dalmatinske županije za podnošenje zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava temeljem Programa podizanja kvalitete turističke ponude. Također, prethodno je organizirana i pripremna radionica za sve zainteresirane.

Na temelju Odluke o raspodjeli sredstava iz Proračuna Splitsko-dalmatinske županije za 2018. temeljem Programa podizanja kvalitete turističke ponude na području Splitsko-dalmatinske županije za 2018. Upravni odjel za turizam i pomorstvo objavio je rezultate poziva.

Od pripremljenih 12 projekata privatnih iznajmljivača s područja Makarskog primorja, 10 je uspješno ostvarilo potporu za financiranje u ukupnoj vrijednosti 132.500,00 kuna. Radi se o projektima nabave i ugradnje sustava obnovljivih izvora energije, opremanje i uređenje dječjih igrališta i terena, nabava hidromasažnih bazena te nabava sportske opreme – uglavnom dasaka za jedrenje. Ovim aktivnostima se pridonosi ispunjenju ciljeva programa: povećanje i unapređenje kvalitete smještajnih kapaciteta, poticanje razvoja aktivnog turizma na području Splitsko-dalmatinske županije, štednja energije i korištenje obnovljivih izvora.

5.3.6. Potpore za zapošljavanje u sklopu mjere „Javni rad“ – (24.000,00 kn)

- **Hrvatski zavod za zapošljavanje**
- **Zapošljavanje**

U 2018. godini JU Makarska razvojna agencija MARA koristila je mjere Hrvatskog zavoda za zapošljavanje „Javni rad“. Javni rad je mjeru čiji je program temeljen na društveno korisnom radu kojeg inicira lokalna zajednica ili organizacije civilnog društva. Cilj mjeru je uključiti nezaposlene osobe u program aktivacije na poslovima društveno korisnog rada. Za potrebe zapošljavanja osobe na mjesto stručnog suradnika u sklopu mjeru Javni rad raspisan je javni natječaj u JU Makarska razvojna agencija MARA. Na isti se prijavilo 8 osoba od kojih je odabrana Antonija Zrinka Srzić, dipl. ing. kem. teh., specijalist zaštite okoliša. Kao marginalizirana skupina – dugotrajno nezaposlena osoba.

5.3.7. Ekološka akcija čišćenja podmorja „Eko Makarska 2019.“

- **Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost**
- **Aplikacija projekta, kampanja o štetnosti utjecaja plastike na more**
- **Zaštita okoliša, održivi razvoj**

JU Makarska razvojna agencija MARA pripremila je projektnu prijavu Ekološka akcija čišćenja podmorja „Eko Makarska 2019.“ za korisnika PŠRD Arbun te prijavila na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetsку učinkovitost Javni natječaj za sufinanciranje projekata zaštite okoliša organizacija civilnoga društva. Naime, PŠRD ARBUN već dugi niz godina u Makarskoj organizira akciju čišćenja podmorja i plaža grada u suradnji s volonterima te gradskim organizacijama. U akciju je uključeno preko 30 ronioca, 20-ak brodova i preko stotinu članova. S ciljem podizanja kvalitete organizacije same akcije te što većeg uključivanja građana i

javnosti u istu, kao i konačnog učinka većeg odaziva, a to je prikupljena količina otpada s morskog dna te organizacije još jedne akcije u listopadu. Akcija pod motom "Eko ARBUN 2019." će obuhvatiti Donju luku i gradsku luku grada Makarska i to ovaj put u svibnju te krajem listopada. Svrha akcije je ukloniti otpad nastao dijelom od kupača, brodova, šetača... Predmetnim projektom predlažu se aktivnosti čišćenja podmorja u 2019. godini sa lokacija gradske luke i Donje luke 1 sa četrdeset ronilaca, te 150 volontera. Partneri u projektu su Grad Makarska i Veslački klub Biokovo. Projekt obuhvaća i javnu kampanju o štetnosti utjecaja plastike na more i podmorje, čiji nositelj je JU Makarska razvojna agencija MARA. Kampanja obuhvaća edukacije o štetnosti bacanja plastike te onečišćenja mora i podmorja kako za ljude tako i za životinje koje ovdje obitavaju te ljudskoj odgovornosti za čistoću okoliša. Ukupna vrijednost projekta je 74.076,12 kn, dok je iznos bespovratnih sredstava 29.630,45 kn. Projekt je prošao sve faze evaluacije, čeka se odluka o financiranju.

6. EDUKATIVNI PROGRAMI

6.1. Informativna radionica

- „**Mogućnosti korištenja bespovratnih sredstava za turističke projekte i projekte energetske obnove obiteljskih kuća**“
- **1 radionica**

U hotelu Biokovo, pred stotinjak zainteresiranih građana Makarske i Primorja, održana je informativna radionica „*Mogućnosti korištenja bespovratnih sredstava za turističke projekte i projekte energetske obnove obiteljskih kuća*“ u organizaciji JU Makarska razvojna agencija MARA, Turističke zajednice Grada Makarske i Grada Makarske.

Cilj radionice je bio što kvalitetnije informiranje poduzetnika, privatnih iznajmljivača i vlasnika obiteljskih kuća o mogućnostima sufinanciranja njihovih projekata iz programa Ministarstva turizma i Splitsko-dalmatinske županije iz domene turizma i energetske učinkovitosti. Radi velikog interesa korisnika JU Makarska razvojna agencija MARA posljednjih mjeseci, upravo za programe županije koji se odnose na energetsku obnovu obiteljskih kuća, ulaganja malih iznajmljivača i turističke projekte, radionici su nazočili gosti iz Splitsko-dalmatinske županije, kako bi iz prve ruke sve nazočne upoznali s uvjetima prijave na županijske programe.

Radionicu su držali: ravnateljica JU Makarske razvojne agencije MARA Lidija Vukadin Vranješ koja je prezentirala program Ministarstva turizma Konkurentnost turističkog gospodarstva; pročelnik UO za gospodarstvo, EU fondove i poljoprivredu Andelko Katavić prezentirao je brojne mogućnosti koje nudi SDŽ za poduzetnike, poljoprivrednike i poduzetničke potporne institucije te naglasio kako svaki projekt koji je inovativan i predstavlja dodatnu vrijednost SDŽ prepoznaje kao partnera u njegovoj realizaciji; Anita Aranza je ispred UO za turizam i pomorstvo prezentirala *Program podizanja kvalitete turističke ponude na području SDŽ*; Damir Čarić je ispred UO za gospodarstvo, EU fondove i poljoprivredu prezentirao *Program sustavnog gospodarenja energijom na području SDŽ* za vlasnike obiteljskih kuća koji žele ulagati u energetsku obnovu.

Informativna radionica evaluirana je na sljedeći način (ocjene od 1 do 5): Organizacija rada na radionici: 4,82, Sadržaj radionice: 4,8, Jasnoća izlaganja: 4,5, Kvaliteta, dostatost i korisnost pripremljenih materijala 4,4, Vremenski okvir predavanja/radionice: 4,48. Svi polaznici su zainteresirani za dodatnim edukacijama. Ukupna ocjena: 4,6.

6.2.Edukativni ciklus

- „**Mala poduzetnička akademija**“ – projekt **BizKultura**
- **4 radionice**

U organizaciji JU Makarska razvojna agencija MARA organiziran je ciklus edukacija „Male poduzetničke akademije“, u sklopu projekta BIZkultura, sufinanciranog sredstvima Splitsko-dalmatinske županije. Cilj programa je pružiti polaznicima osnovna znanja potrebna za uspješno pokretanje, vođenje poduzeća i opstanak na tržištu, te osigurati specifična znanja za vlastiti razvoj i napredak. Program je prošlo 30 polaznika koji su po završetku dobili uvjerenja o završenom ciklusu edukacija.

Predavači: *Jurica Dobrinić*, diplomirani ekonomist, dugogodišnji je direktor Sektora finansija i računovodstva Hotela Makarska d.d, koji je ujedno i stalni sudski vještak za financije i računovodstvo sa diplomom Hrvatskog društva procjenitelja. Od 1989. kao ovlašteni konzultant radi na izradi poslovnih planova i investicijskih studija, a iza njega su brojni poslovni planovi i investicijske studije razvojnih projekata.

Prof. dr. sc. *Neven Šerić*, redoviti je profesor iz područja primijenjenog marketinga u turizmu pri Sveučilištu u Splitu, gostujući profesor na ekonomskim fakultetima u Klagenfurtu, Sarajevu i Banjoj Luci. Predsjednik je nacionalnog odbora za Odgovorni i održivi turizam Republike Hrvatske. Nositelj je projekta turistička valorizacija jadranskih svjetionika (projekt *Kamena svjetla*), savjetnik za razvoj specijaliziranih turističkih proizvoda (adriatica.net 2001. – 2006.), iza njega su brojni nacionalni projekti. Prvi ciklus edukacija održao je 26. i 27. travnja 2018. predavač Jurice Dobrinića. Isti je koncipiran za poduzetnike početnike koji kreću u „poduzetničke vode“ te su polaznici tako mogli čuti kako osnovati obrti, d.o.o. i j.o.o., osnovne pravne i računovodstvene aspekte te način financijskog izvještavanja s osnovnim pojmovima. Edukacija na temu „Poslovnog plana“ obuhvatila je metodologiju izrade Poslovnog plana, analizu njegova sadržaja te poseban naglasak na financijske projekcije na praktičnom primjeru. Ciklus kojeg je vodio prof. dr. sc. Neven Šerić održan je 8. svibnja 2018. na temu „Razrade ideje poduzetničkog projekta“ te „Marketinški alati u upravljanju prodajom: kreiranje i upravljanje markom, tržišna komunikacija, održavanje i rast tržišnog udjela“.

Radionice su evaluirane na sljedeći način (ocjene od 1 do 5): Organizacija rada na radionici 4,94, Sadržaj radionice 1: 3,8, Sadržaj radionice 2: 3,95, Sadržaj radionice 3: 4,95, Sadržaj radionice 4: 5,0, Jasnoća izlaganja radionice 1: 3,8, Jasnoća izlaganja radionice 2: 3,6, Jasnoća izlaganja radionice 3: 5,0, Jasnoća izlaganja radionice 4: 5,0. Svi evaluirani polaznici su zainteresirani za organizacijom dodatnih edukacija.

6.3.Ciklus radionica

- „**Robotika**“ u **osnovnim školama** – projekt **BIZkultura**
- **4 radionice**

U organizaciji JU Makarska razvojna agencija MARA, u sklopu projekta BIZkultura, sufinanciranog sredstvima Splitsko-dalmatinske županije 23. travnja 2018., 8. svibnja 2018. održane su prve radionice robotike u Makarskoj: „Osnove robotike“. Cilj radionica robotike je stjecanje kompetencija i znanja, vještina, sposobnosti, samostalnosti i odgovornosti prema radu, te osobito napredne informatičke izobrazbe kod djece. Radionice su vodili mladi stručnjaci Udruge za robotiku Futura iz Kaštela. Prva radionica održana je u OŠ Stjepana Ivičevića, a počelo je 20 učenika 3. do 6. razreda, dok je druga okupila 36 učenika od 3. do 6. razreda, a treća je održana u OŠ oca Petra Perice te je okupila 20ak učenika 7. i 8. razreda. Radionica je koncipirana na način da se učenici uvodno upoznaju sa dijelovima robota, te načinom sastavljanja i programiranja istog. Nakon toga prateći upute voditelja sami konstruiraju prototip

robova, nakon čega slijedi programiranje kako bi ga „oživjeli“. Edukacija obuhvaća opremu Lego Mindstorms EV3 te programski paket Lego Mindstorms sa svim potrebnim instalacijama na računalima. Cilj radionica robotike je stjecanje kompetencija i znanja, vještina, sposobnosti, samostalnosti i odgovornosti prema radu, te osobito napredne informatičke izobrazbe kod djece.

6.4.Edukativni događaj

- **Europski tjedan održivog razvoja – „Obnovi i ponovno upotrijebi“**
- **1 događaj**

Makarska se i ove godine pridružila velikom broju europskih gradova u obilježavanju Europskog tjedna održivog razvoja. U organizaciji Udruge Sunce, JU Makarska razvojna agencija MARA i DAUP Orion, te pod pokroviteljstvom Grada, akcija je okupila različite udruge i institucije – Biciklistički klub Makarska, Maticu umirovljenika, Srednju strukovnu školu Makarska, Osnovnu školu Stjepana Ivičevića, Zadrugu Rogač, DV Biokovsko zvonce te Područno odjeljenje Centra Juraj Bonači. Tijekom akcije svi posjetitelji Astro parka imali su priliku naučiti različite stvari – s jedne strane o prednostima reciklaže, primjerice kako od odbačenih stvari napraviti upotrebljive i dekorativne predmete, ili kakva se sve fina jela mogu pripremiti od najobičnijih ostataka hrane, a s druge strane imali su priliku naučiti nešto više o fenomenu svjetlosnog zagadenja, ili pak uz pomoć BK Makarska naučiti kako uspješno popraviti bicikl.

6.5.Edukativna radionica

- **„Održivi turizam“**
- **1 radionica**

Povodom Europskog tjedna održivog razvoja 2018., JU Makarska razvojna agencija MARA u suradnji sa Udrugom Sunce, Gradom Makarska i Turističkom zajednicom Makarska organizirala je edukaciju: „Održivi turizam“, 4. lipnja 2018. (ponedjeljak), u prezentacijskom centru PP Biokovo „Adrijan srce planine“. Radionicu je vodio prof. dr. sc. Neven Šerić, redoviti profesor iz područja primjenjenog marketinga u turizmu pri Sveučilištu u Splitu, gostujući profesor na ekonomskim fakultetima u Klagenfurtu, Sarajevu i Banjoj Luci. Predsjednik je nacionalnog odbora za Odgovorni i održivi turizam Republike Hrvatske. Cilj edukacije je upoznavanje kroz praktičnu argumentaciju (primjere) s iskustvima dobre i loše prakse promocije održivog turizma na prostoru priobalja Republike Hrvatske; Usvajanje temeljnih smjernica za samostalnu implementaciju elemenata održivog razvoja turizma destinacije u ponudi. Edukaciju je pohađalo 21 polaznika.

6.6.Dani otvorenih vrata EU projekata u Hrvatskoj

- **„Makarska EU INFOmer“**
- **1 radionica**

S ciljem informiranja svih građana Makarske o EU projektima koji se provode ili su u pripremi, a povodom nacionalnih Dana otvorenih vrata EU projekata u Hrvatskoj koje provodi Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU-a, Javna ustanova Makarska razvojna agencija MARA i Grad Makarska u suradnji s partnerima 11. svibnja upriličili su Makarska EU INFOmer u hotelu Park. Cilj održavanja „Dana otvorenih vrata EU projekata u Hrvatskoj“ je najširoj javnosti predstaviti projekte koji su dali doprinos razvoju lokalnih zajednica u

područjima kao što su energetika, istraživanje i razvoj, kultura, obrazovanje, poduzetništvo, promet, zaštita okoliša, ruralni razvoj, socijalna uključenost, turizam, zdravlje i mnoga druga. Svoje projekte ovom prigodom predstavili su JU Makarska razvojna agencija MARA, Grad Makarska, JU Park prirode Biokovo, Udruga Sunce, Herbae Dalmatiae i Hotel Park. Bila je ovo prilika i za pitati o postupcima prijave ili provedbe EU projekata.

6.7.Edukativni program

- „Priprema i provedba EU projekata“ – projekt BIZkultura
- 3 radionice

Edukativni program „Priprema i provedba EU projekata“ je namijenjen svima koji žele samostalno pripremiti i provesti projekt financiran iz EU fondova: predstavnicima gospodarskog, civilnog i javnog sektora, kao i pojedincima koji žele razviti vlastitu projektnu ideju za EU sufinanciranje. Ciklus edukacija dio je projekta BizKultura kojeg sufinancira Splitsko-dalmatinska županija. Čak 35 polaznika prošao je trodnevni program. Isti se sastojao od teorijskog i praktičnog dijela na kojima se svladavaju metode koje su potrebne za izradu kvalitetnog projekta prema unaprijed definiranim pravilima za prijavu na EU natječaj i u konačnici za ostvarivanje bespovratnih sredstava. Praktični dio odnosio se na rad na konkretnom projektu sa polaznicima na njihovim projektnim idejama.

Voditelj edukacije: Ranko Milić, mag.inž., više od 20 godina iskustva u projektnom radu, održivom razvoju ljudi, organizacija i zajednica, od čega više od 15 u EU projektima, suosnivač i pokretač više profitnih i neprofitnih organizacija i mreža na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini podržanih kroz EU projekte, predavač Eupolis grupe, CEDRA Split, Algebre i Aspire na temu EU fondova, s brojnim klijentima u javnom, privatnom i civilnom sektoru. Svi polaznici su dobili uvjerenja o završenom programu edukacija.

Edukacija je evaluirana kako slijedi: Sadržaj radionice (ocjene od 1 do 5): 4,73, Jasnoća izlaganja predavača: 4,73, Vremenski okvir predavanja: 4,55, Organizacija rada edukacija: 4,77. Ukupna ocjena edukacije: 4,7.

7. VOLONTERSKI PROGRAM

JU Makarska razvojna agencija MARA u 2018. godini pružila je mogućnost mladima koji se žele educirati u radnom okruženju u domeni pripreme, provedbe i upravljanja projektima da isto postignu kroz volonterski rad u agenciji. Želju za volontiranjem iskazale su tri osobe, od kojih je jedna osoba dio svoga rada u Agenciji odradila u sklopu stručne prakse, kao studentica slovenskog Doba fakulteta. Za svakog volontera sklapa se ugovor o volontiranju te popunjava i ovjerava volonterska knjižica. Smjernice za volonterski program, dokumentaciju u vidu predložaka ugovora kao i same volonterske knjižice dostavljene su od strane Savjetovališta Lanterna. Svi volonteri prošli su i jedan od edukativnih programa JU Makarska razvojna agencija MARA Mala poduzetnička akademija ili Priprema i provedba EU projekata. Svi volonteri sposobljeni su za rad na pripremi i provedbi EU projekata te su za vrijeme rada u Agenciji pomagali ili prilikom pripreme projektnih aplikacija ili provedbe EU projekata.

8. JAVNOST RADA USTANOVE, AKTIVNOSTI PROMIDŽBE I INFORMIRANJA

Sukladno članku 60. Zakonu o ustanovama (NN br 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), JU Makarska razvojna agencija MARA, kao i sve ustanove u Republici Hrvatskoj dužna je pravodobno i istinito obavještavati javnost o obavljanju djelatnosti ili dijela javnosti za koju je osnovana na način određen statutom ustanove. Članak 47. Statuta JU Makarska razvojna agencija MARA (Glasnik Grada Makarske br. 5/2016.), rad Agencije definira kao javan te se javnost osigurava dostupnošću informacija o radu sredstvima javnog priopćavanja.

Informiranje korisnika, građana i korisnika obavlja se putem službene internetske stranice www.mara-makarska.hr, kao i putem službene stranice na društvenoj mreži Facebook. Osim informiranja u domeni rada i djelatnosti agencije, redovito se objavljaju i otvoreni natječaji za javni, civilni i gospodarski sektor. Osim toga, agencija njeguje dobru suradnju sa sredstvima javnog priopćavanja.

8.1.Promidžbeni materijali

- Informativni letak “Kako osnovati obrt u 4 koraka”**

Novi informativni letak JU Makarska razvojna agencija MARA “*Kako osnovati obrt u 4 koraka*” izdan je s ciljem informiranja korisnika koji planiraju osnovati obrt kako bismo im pojednostavili samu proceduru. Letak je izradila praktikantica i volonterka Stela Iljukić.

- Informativni letak „Dvije godine rada JU Makarska razvojna agencija MARA“**

U okviru obilježavanja proslave Dana Grada Makarske 2018., u sklopu Sajma mogućnosti koji se održavao na Trgu 156. brigade Hrvatske vojske, u organizaciji Grada Makarske, JU Makarska razvojna agencija predstavila je svoj rad kroz posljednje dvije godine, kao i mogućnosti financiranja projekata javnog, civilnog i gospodarskog sektora. Ovom prilikom pripremljen je i prigodni informativni letak „Dvije godine rada JU Makarska razvojna agencija MARA“.

9. SAVJETOVANJA

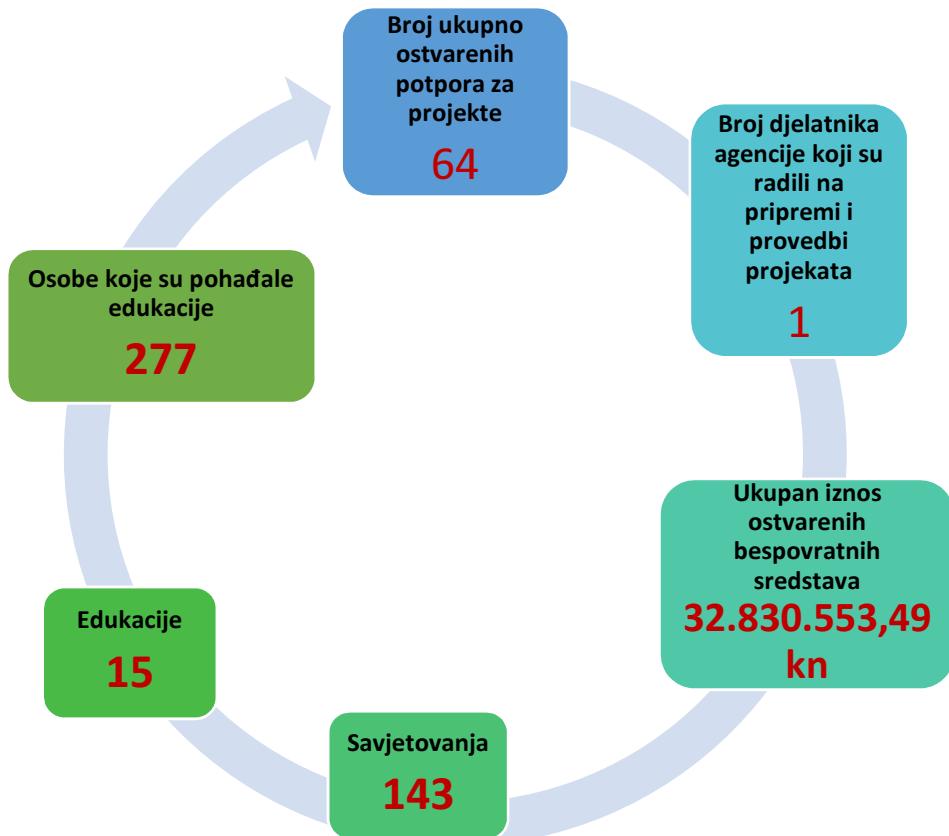
JU Makarska razvojna agencija MARA na dnevnoj bazi provodi savjetovanja građana, udrug, ustanova, poduzetnika o mogućnostima ostvarivanja različitih vrsta potpora, informacija o nadolazećim natječajima kao i uvjetima istih te načinima prijave, pružanju savjeta oko osnivanja poslovnog subjekta i sl. Informiranje i savjetovanje korisnika usluga JU MARA obuhvaća programe sufinanciranja razvojnih projekata, savjetovanje i mentoriranje fokusirano na ocjenu prihvatljivosti ulaganja za projekte korisnika, poslovno savjetovanje, pomoć pri definiranju projektne ideje. U 2018 godini bilježi se porast savjetovanja, usluge savjetovanja koristilo je 143 subjekta, osobito u području energetske učinkovitosti i unapređenja turističke ponude. Sukladno upitima i interesima korisnika naših usluga, kreirani su i edukativni programi kako bi se zainteresirane educiralo. Radno vrijeme agencije je svakim radnim danom od 7 do 15 sati. Savjetovanja se evidentiraju za sve korisnike koji prvi put koriste usluge agencije na potpisnim listama, usklađenim sa GDPR-om.

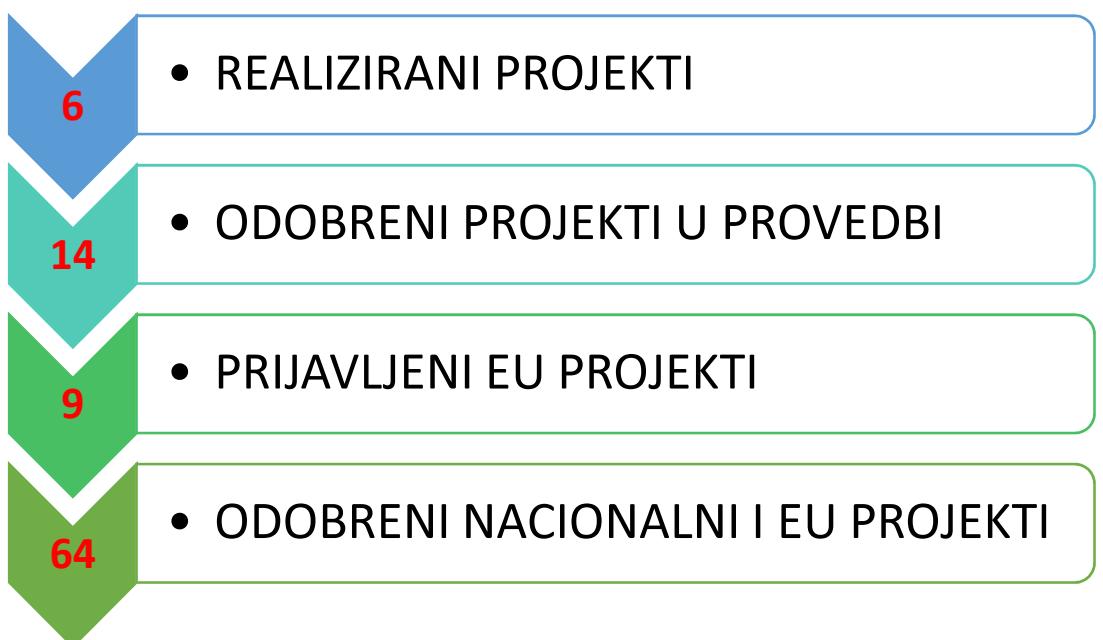
10. STATISTIKA

10.1. Statistika po područjima poslovanja

Od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2018.

10.2. Projekti 2018.

10.3. Pregled odobrenih projekata

KORISNIK	PROGRAM	IZNOS BESPOVRATNE POTPORE
2017.		
GRAD MAKARSKA	Sigurnost cestovnog prometa na području RH / Ministarstvo unutarnjih poslova RH	214.033,75 kn
GRAD MAKARSKA	Javni poziv za raspoređivanje i korištenje kapitalnih pomoći gradovima i općinama za poticanje razvoja komunalnog gospodarstva i ujednačavanje komunalnog standarda za 2017. / Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	60.000,00 kn
GRAD MAKARSKA	Program razvoja javne turističke infrastrukture / Ministarstvo turizma	122.500,00 kn
GRAD MAKARSKA	Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture 2017.	830.000,00 kn
1 KORISNIK	Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture 2017. Makarska Jazz Festival	10.000,00 kn
GRAD MAKARSKA	„Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, faza III“ / ESF	2.002.339,56 kn
GRAD MAKARSKA	KK.06.1.1.01 „Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine“ / EFRR	12.508.313,68 kn
MARA	Europa za građane, mjera 2.2. Umrežavanje gradova / EUROPSKA KOMISIJA	13.650,00 EUR 102.375,00 kn
GRAD MAKARSKA	INTERREG Adrion	1.058.245,20 EUR 7.936.839,00 kn
GRAD MAKARSKA	Program razvoja javne turističke infrastrukture u 2017. / Ministarstvo turizma	700.000,00 kn
GRAD MAKARSKA	Program podrške poboljšanju materijalnih uvjeta u osnovnim i srednjim školama / Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU	500.000,00 kn

3 KORISNIKA	Potpore za turističke manifestacije u 2017. godini / Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije	21.000,00 kn
3 KORISNIKA	Natječaj za financiranje programa i projekata udruga namijenjenih zadovoljavanju javnih potreba iz područja kulture, strukovnih i ostalih udruga u 2017. Splitsko-dalmatinska županija	15.000,00 kn
3 KORISNIKA	Javni poziv za podnošenje zahtjeva za bespovratna sredstva za Program sustavno gospodarenje energijom na području Splitsko-dalmatinske županije u 2017. godini Splitsko-dalmatinska županija –	87.293,38 kn
1 OPG	Javni poziva za podnošenje zahtjeva za potpore iz Mjere 9. Potpora razvoju konkurentne poljoprivredne proizvodnje iz Programa potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Splitsko dalmatinske županije za 2017. godini Splitsko-dalmatinska županija	5.125,00 kn
4 KORISNIKA (3 PODUZETNIKA 1 PRIVATNI IZNAJMLJIVAČ)	Program „Konkurentnost turističkog gospodarstva 2017. / Ministarstvo turizma	190.000,00 kn
14 PRIVATNIH IZNAJMLJIVAČA	Programa podizanja kvalitete turističke ponude na području Splitsko-dalmatinske županije za 2017. godinu / Splitsko-dalmatinska županija	182.000,00 kn
TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA MAKARSKE	Pozivni natječaj za sustav TZ-a i to za projekte razvoja turizma na nerazvijenim područjima i programe razvoja selektivnih oblika turističke ponude Turističke zajednice SDŽ	20.000,00 kn
1 KORISNIK	Ministarstvo poljoprivrede – dodjela potpore za organizaciju manifestacija u 2017. godini – „Eko-etno sajmovi domaćih proizvoda OPG-ova rukotvorina i suvenira u Gornjoj Podgori	2.857,96 kn
		25.509.677,33 kn
2018.		
GRAD MAKARSKA	Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture 2018. – Makarsko kulturno ljeto 2018	25.000,00 kn
GRAD MAKARSKA	Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture 2018. – Adaptacija i unutarnje uređenje prostorija Gradske knjižnice Makarska	600.000,00 kn
GRAD MAKARSKA	Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture 2018. – „Palača Tonoli“ – izrada arhitektonske dokumentacije za sanaciju	50.000,00 kn
3 KORISNIKA	Javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture 2018.	30.000,00 kn
GRAD MAKARSKA	Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD)	313.158,59 kn
1 KORISNIK	Certifikacijom proizvoda do tržišta – Operativni program Konkurentnost i kohezija	73.287,00 kn
JU MARA	Novi Adrion-promicanje održivog korištenja prirodne baštine PP Biokovo (Ukupna vrijednost projekta 34.183.407,30 HRK)	880.000,00 kn
2 KORISNIKA	Program javnih potreba iz područja socijalne i zdravstvene skrbi i humanitarne djelatnosti, udruga proisteklih iz Domovinskog rata te drugih područja od interesa za opće dobro	10.000,00 kn
4 KORISNIKA	Natječaja za financiranje projekata udruga od općeg značaja za Splitsko-dalmatinsku županiju u 2018. godini	18.000,00 kn
1 KORISNIKA	Javni poziv za podnošenje zahtjeva za potpore iz Programa potpore osnivanju i razvoju malog gospodarstva na području SDŽ za 2018.	9.704,96 kn
1 KORISNIK	Javni poziv za predlaganje projekata kulturne promidžbe, javne diplomacije i međunarodne prepoznatljivosti RH u	17.000,00 kn

	organizaciji MVEP i diplomatsko-konzularnih predstavništava RH u svijetu, u okviru raspoloživih finansijskih sredstava u 2018.	
GRAD MAKARSKA	Poziv za prijavu projekata usmjerenih na poboljšanje materijalnih uvjeta u predškolskim ustanovama/ dječjim vrtićima u 2018. godini	219.243,00 kn
10 KORISNIKA	Programi podizanja kvalitete turističke ponude na području Splitsko-dalmatinske županije za 2018.	132.500,00 kn
2 KORISNIKA	Potpore za samozapošljavanje	110.000,00 kn
3 KORISNIKA	Program „Konkurentnost turističkog gospodarstva 2018. / Ministarstvo turizma	170.000,00 kn
TZ Makarska	Hrvatska turistička zajednica – Labude jezero	30.000,00 kn
8 KORISNIKA	Program javnih potreba u kulturi i sportu Splitsko – dalmatinske županije	38.000,00 kn
1 KORISNIK	Program potpore osnivanju i razvoju malog gospodarstva na području Splitsko-dalmatinske županije	13.000,00 kn
2 KORISNIKA	TZ Makarska i TZ Podgora Javni poziv za dodjelu bespovratnih finansijskih sredstava Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije za programe/projekte razvoja selektivnih oblika turističke ponude	100.000,00 kn
JU MARA	Program jačanja poduzetničkih kompetencija na području SDŽ	30.000,00 kn
TZ Makarska	Splitsko-dalmatinska županija – Makarsko kulturno ljeto	5.000,00 kn
GRAD MAKARSKA	Program sufinanciranja razvojnih projekata u turizmu na području Splitsko-dalmatinske županije	90.000,00 kn
Franjevački samostan	„Program ulaganja u zajednicu“ projekt „Sanacija i rekonstrukcija Malakološkog muzeja u Makarskoj“, faza II	500.000,00 kn
JU Makarska razvojna agencija	Fond za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini za 2018. – Novi Adrion	84.897,00 kn
4 fizičke osobe	Program sustavnog gospodarenja energijom na području SDŽ za 2018.	136.182,00 kn
GD Crveni križ Makarska	ZAŽELI – Program zapošljavanja žena “Pružam ti ruku”	2.103.036,10 kn
Zajednica sportskih udruga Grada Makarske – ESF	„Uključivanje djece i mladih u riziku od socijalne isključenosti te osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u zajednicu kroz šport“ – SPORTski INpuls	1.384.089,51 kn
Grad Makarska	Poticanje smanjenja potrošnje energije i svjetlosnog zagađenja javne rasvjete	34.778,00 kn
Grad Makarska	Program javnih potreba u kulturi RH 2019. Makarsko kulturno ljeto	20.000,00 kn
2 korisnika	Program javnih potreba u kulturi RH 2019.	20.000,00 kn
JU Makarska razvojna agencija MARA	Europa za građane: Education Against Social Exclusion and Euroscepticism (EASE)	10.080,00 €
		74.000,00 kn
UKUPNO		7.320.876,16 kn
UKUPNO 2017. i 2018.		32.830.553,49 kn

Sve projektne prijave sa pripadajućom dokumentacijom te odlukama o financiranju evidentiraju se u arhivi JU Makarska razvojna agencija MARA sukladno GDPR-Općoj uredbi o zaštiti osobnih podataka..

11. REALIZACIJA PRORAČUNA

Franjevački put 2
21300 Makarska
OIB: 79935418722

REALIZACIJA FINANCIJSKOG PLANA ZA 2018.**za razdoblje od 1.1.2018 do 31.12.2018**

POZICIJA	BROJ KONTA	VRSTA PRIHODA / PRIMITAKA	PLANIRANO	REALIZIRANO
SVEUKUPNO PRIHODI			343.397,33	320.209,07
Glavni program	A01	PROGRAM JAVNIH POTREBA	343.397,33	320.209,07
Program	1000	PROGRAM AGENCIJE	343.397,33	320.209,07
Aktivnost Izvor	A100001 1.1.	REDOVNA DJELATNOST	310.188,70	287.000,44
	6	PRIHODI IZ GRADSKOG PRORĀČUNA	250.000,00	226.793,24
	67	Prihodi poslovanja	250.000,00	226.793,24
	671	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti korisnika proračuna	250.000,00	226.793,24
P001	67111	Prihodi za financiranje rashoda poslovanja	250.000,00	226.793,24
	671110	Prihodi za financiranje rashoda poslovanja	0,00	226.793,24
Izvor	1.2.	OSTALI OPĆI PRIHODI	0,00	18,50
	6	Prihodi poslovanja	0,00	18,50
	64	Prihodi od imovine	0,00	18,50
P003	64132	Prihodi od finansijske imovine	0,00	18,50
	641320	Kamate na sredstva po viđenju	0,00	18,50
Izvor	3.1.	PRIHODI OD USLUGA	6.000,00	6.000,00
	6	Prihodi poslovanja	6.000,00	6.000,00
	66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	6.000,00	6.000,00
P006-1	66151	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	6.000,00	6.000,00
	661510	Prihodi od usluga	6.000,00	6.000,00
Izvor	5.2.	OSTALE POMOĆI	30.000,00	30.000,00
	6	Prihodi poslovanja	30.000,00	30.000,00
	63	Pomoći iz inozemstva (darovnica) i od subjekata unutar općeg proračuna	30.000,00	30.000,00
P004-1	63312	Pomoći iz proračuna	30.000,00	30.000,00
	633120	Ostale pomoći	30.000,00	30.000,00
Izvor	5.3.	TEKUĆE POMOĆI OD OSTALIH SUBJEKATA	24.188,70	24.188,70
	6	Prihodi poslovanja	24.188,70	24.188,70
	63	Pomoći iz inozemstva (darovnica) i od subjekata unutar općeg proračuna	24.188,70	24.188,70
	634	Pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna	24.188,70	24.188,70
P005	63414	Tekuće pomoći od HZZ-a	24.188,70	24.188,70
	634140	Tekuće pomoći od HZZ-a	0,00	24.188,70
Tekući projekt Izvor	T100001 5.1.	EUROPA ZA GRAĐANE	33.208,63	33.208,63
	6	POMOĆI EU	33.208,63	33.208,63
	63	Prihodi poslovanja	33.208,63	33.208,63
	63	Pomoći iz inozemstva (darovnica) i od subjekata unutar općeg proračuna	33.208,63	33.208,63
	632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	33.208,63	33.208,63
P004	63231	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	33.208,63	33.208,63
	632310	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	0,00	33.208,63

POZICIJA	BROJ KONTA	VRSTA RASHODA / IZDATAKA	PLANIRANO	REALIZIRANO
		SVEUKUPNO RASHODI / IZDACI	343.397,33	293.642,79
Glavni program	A01	PROGRAM JAVNIH POTREBA	343.397,33	293.642,79
Program	1000	PROGRAM AGENCIJE	343.397,33	293.642,79
Aktivnost	A100001	REDOVNA DJELATNOST	310.188,70	260.434,16
Izvor	1.1.	PRIHODI IZ GRADSKOG PRORAČUNA	250.000,00	226.793,24
	3	Rashodi poslovanja	250.000,00	226.793,24
	31	Rashodi za zaposlene	163.800,00	160.508,98
	311	Plaće (Bruto)	137.500,00	134.393,34
R001	31111	Plaće za zaposlene	137.500,00	134.393,34
	311110	Plaće za zaposlene	0,00	134.393,34
	312	Ostali rashodi za zaposlene	2.500,00	3.000,00
R001-2	31212	Nagrade	0,00	2.000,00
	312120	Nagrade	0,00	2.000,00
R001-1	31216	Ostali rashodi za zaposlene	2.500,00	1.000,00
	312160	Ostali rashodi za zaposlene	0,00	1.000,00
	313	Doprinosi na plaće	23.800,00	23.115,64
R002	31321	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	20.625,00	20.159,00
	313210	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	0,00	20.159,00
R003	31322	Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na	775,00	671,94
	313220	Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na	0,00	671,94
R004	31332	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	2.400,00	2.284,70
	313320	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	0,00	2.284,70
	32	Materijalni rashodi	84.200,00	65.247,77
	321	Naknade troškova zaposlenima	4.150,00	3.962,80
R005	32111	Dnevnice za službeni put u zemlji	1.500,00	1.667,00
	321110	Dnevnice za službeni put u zemlji	0,00	1.667,00
R007	32115	Naknade za prijevoz na službenom putu u zemlji	2.500,00	2.148,80
	321150	Naknade za prijevoz na službenom putu u zemlji	0,00	2.148,80
R008	32121	Naknade za prijevoz na posao i s posla	150,00	147,00
	321210	Naknade za prijevoz na posao i s posla	0,00	147,00
	322	Rashodi za materijal i energiju	17.000,00	13.518,77
R009	32211	Uredski materijal	5.500,00	4.262,53
	322110	Uredski materijal	0,00	4.262,53
R010	32216	Materijal za higijenske potrebe i njegu	1.000,00	407,17
	322160	Materijal za higijenske potrebe i njegu	0,00	407,17
R011	32219	Ostali materijal za potrebe redovnog poslovanja	500,00	206,02
	322190	Ostali materijal za potrebe redovnog poslovanja	0,00	206,02
R012	32251	Sitni inventar	10.000,00	8.643,05
	322510	Sitni inventar	0,00	8.643,05
	323	Rashodi za usluge	38.350,00	35.074,15
R013	32311	Usluge telefona, telefaksa	4.000,00	3.697,04
	323110	Usluge telefona, telefaksa	0,00	3.697,04
R013-0	32313	Poštarnina	1.000,00	862,16
	323130	Poštarnina	0,00	862,16
R013-1	32334	Usluge promidžbe i informiranja	100,00	52,34
	323340	Usluge promidžbe i informiranja	0,00	52,34
R014	32379	Ostale intelektualne usluge	20.250,00	16.461,72
	323790	Ostale intelektualne usluge	0,00	16.461,72
R014-1	32389	Ostale računalne usluge	6.000,00	5.287,38
	323890	Ostale računalne usluge	0,00	5.287,38
R015	32391	Grafičke i tiskarske usluge, usluge kopiranja i uvezivanja i sl	7.000,00	8.713,51
	323910	Grafičke i tiskarske usluge, usluge kopiranja i uvezivanja i sl	0,00	8.713,51
	329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	24.700,00	12.692,05
R016-1	32931	Reprezentacija	1.500,00	1.198,56
	329310	Reprezentacija	0,00	1.198,56
R017	32954	Ostale pristojbe i naknade	200,00	301,25
	329540	Ostale pristojbe i naknade	0,00	301,25
R018	32999	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	23.000,00	11.192,24
	329990	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	0,00	11.192,24
	34	Financijski rashodi	2.000,00	1.036,49
	343	Ostali financijski rashodi	2.000,00	1.036,49
R019	34312	Usluge platnog prometa	2.000,00	1.036,49
	343120	Usluge platnog prometa	0,00	1.036,49
Izvor	3.1.	PRIHODI OD USLUGA	6.000,00	6.000,00
	3	Rashodi poslovanja	6.000,00	6.000,00

POZICIJA	BROJ KONTA	VRSTA RASHODA / IZDATAKA	PLANIRANO	REALIZIRANO
	32	Materijalni rashodi	6.000,00	6.000,00
	324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	520,00	0,00
R036-1	32411	Naknade troškova službenog puta	520,00	0,00
	329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.480,00	6.000,00
R037	32999	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.480,00	0,00
R037-0	32999	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	0,00	6.000,00
	329990	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	0,00	6.000,00
Izvor	5.2.	OSTALE POMOĆI	30.000,00	3.452,22
	3	Rashodi poslovanja	30.000,00	3.452,22
	32	Materijalni rashodi	30.000,00	3.452,22
	321	Naknade troškova zaposlenima	0,00	3.270,14
R043	32116	Naknade za prijevoz na službenom putu u inozemstvu	0,00	3.270,14
	321160	Naknade za prijevoz na službenom putu u inozemstvu	0,00	3.270,14
	323	Rashodi za usluge	30.000,00	182,08
R042	32379	Ostale intelektualne usluge	30.000,00	182,08
	323790	Ostale intelektualne usluge	0,00	182,08
Izvor	5.3.	TEKUĆE POMOĆI OD OSTALIH SUBJEKATA	24.188,70	24.188,70
	3	Rashodi poslovanja	24.188,70	24.188,70
	32	Materijalni rashodi	24.188,70	24.188,70
	324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	24.188,70	24.188,70
R038	32412	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	24.188,70	24.188,70
	324120	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	0,00	24.188,70
Tekući projekt	T100001	EUROPA ZA GRADANE	33.208,63	33.208,63
Izvor	5.1.	POMOĆI EU	33.208,63	33.208,63
	3	Rashodi poslovanja	33.208,63	33.208,63
	32	Materijalni rashodi	33.208,63	33.208,63
	321	Naknade troškova zaposlenima	16.390,41	14.022,73
R023	32111	Dnevnice za službeni put u zemlji	500,00	0,00
R026	32112	Dnevnice za službeni put u inozemstvu	3.500,00	2.795,38
	321120	Dnevnice za službeni put u inozemstvu	0,00	2.795,38
R024	32113	Naknade za smještaj na službenom putu u zemlji	1.000,00	0,00
R025	32115	Naknade za prijevoz na službenom putu u zemlji	5.500,00	5.746,00
	321150	Naknade za prijevoz na službenom putu u zemlji	0,00	5.746,00
R027	32116	Naknade za prijevoz na službenom putu u inozemstvu	390,41	288,00
	321160	Naknade za prijevoz na službenom putu u inozemstvu	0,00	288,00
R028	32119	Ostali rashodi za službena putovanja	5.500,00	5.193,35
	321190	Ostali rashodi za službena putovanja	0,00	5.193,35
	329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	16.818,22	19.185,90
R029	32931	Reprezentacija	16.818,22	19.090,22
	329310	Reprezentacija	0,00	19.090,22
R030	32999	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	0,00	95,68
	329990	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	0,00	95,68